

ਕਿਸ਼ਕ ਭਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਜ਼ਾਦਾ ਪਛਾ ਜਾਨੇ ਕਾਲਾ

**Punjabi
National Daily**

Qaumi Patrika

NO.1

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਵੀਰਵਾਰ 9 ਅਕਤੂਬਰ 2025, 25 ਅੱਸੂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81-

ਸੰਪਾਦਕ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ -

ਸਾਲ - 43, ਅੰਕ 330.

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

@Qpatrika

@qaumipatrika
punjabi

instagram.com/
qaumipatrika

**Largest
Circulated**

C
M
Y
K

ਕਿਲੀ, ਹਿਮਾਚਲ, ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਤੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੱਤਰਾਖੰਡ ਸੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ।
Thursday, 9 October 2025

VISIT:
www.qaumipatrika.org
Email: qpatrika@gmail.com

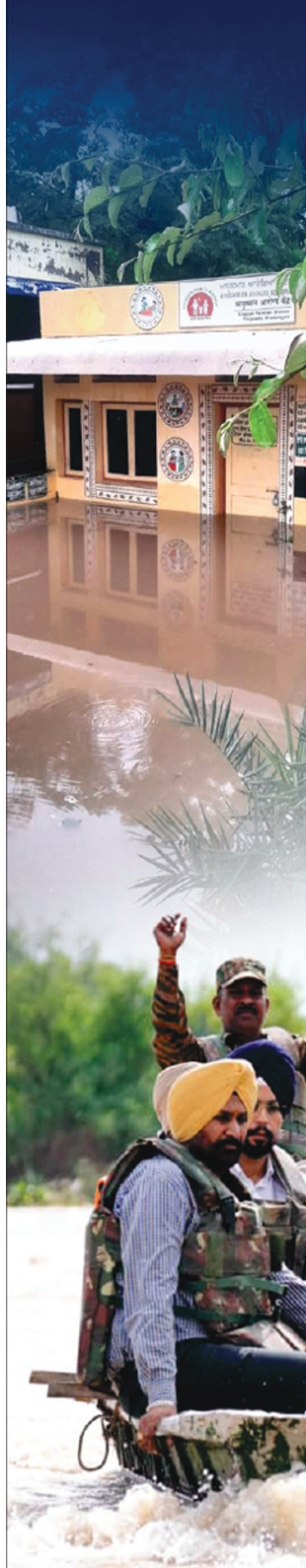

rangla.punjab.gov.in

ਮਿਸ਼ਨ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ

ਆਓ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੀਏ

- ਇੱਕ ਆਫ਼ਤ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ 2,300+ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ
- 20 ਲੱਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਅਤੇ 56 ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ
- 5 ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫ਼ਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋਈਆਂ
- 3,200+ ਸਕੂਲ ਅਤੇ 1,400+ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ
- 8,500 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ 2,500 ਪੁਲ/ਪੁਲੀਆਂ ਤਬਾਹ ਹੋਈਆਂ

ਜਿਵੇਂ "ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ" ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ,
ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ
ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਜੋਂ
ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਦਾਨ ਕਰੋ - ਤਾਂ ਜੋ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ,
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਸੂਬੇ, ਪੰਜਾਬ, ਦਾ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਓ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਫੰਡ ਵਿੱਚ

ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਓ

rangla.punjab.gov.in

ਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ

ਸੀ.ਐੱਸ.ਆਰ. ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ, ਓ.ਸੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਕਾਰ ਥੜ੍ਹੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ 2 ਧਿਰਾਂ 'ਚ ਚਲੇ ਘੁਸ਼ੁੰਨ-ਮੁੱਕੇ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਛੋਹਰਟਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਘਟਪੁਰ ਕਾਲ ਵਿਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਮਾਮੂਲੀ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਝੜਪ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੰਮ ਕੇ ਡੰਡੇ ਚਲਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਘੁਸ਼ੁੰਨ ਮੁੱਕੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਘਰ ਕੋਲ ਲੱਗੇ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਵਿਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਵੀਡੀਓ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕਾਕੀ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਧਿਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਥਾਰ ਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਥੜ੍ਹੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ

ਠੰਡ ਪੈਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਨਵੀਂ ਅਪਡੇਟ, ਮੌਸਮ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਹੋਈ ਹਲਕੀ ਬੂਦਾਬਾਦੀ ਤਿਉਹਾਰੀ ਸੀਜ਼ਨ 'ਚ ਹਲਕੀ ਠੰਡ ਲੈ ਕੇ ਆਈ। ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਮੁਤਾਬਕ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬੱਦਲਵਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਜ਼, ਠੰਡੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਚਾਪਲ ਹੋਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹੁੰਮਸ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਰਮ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਦਿਨੀਂ ਠੰਡ ਲਿਆਂਦੀ ਕਿ ਪੱਖ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪੈ ਗਏ। ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ, ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਛਾਏ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੂਦਾਬਾਦੀ ਲੈ ਆਈ। ਇਸ ਹਲਕੀ ਜਿਹੀ ਬੂਦਾਬਾਦੀ ਨੇ ਹੀ ਰਾਤ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਰੀਬ 19 ਡਿਗਰੀ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਸਮ 'ਚ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਿਨ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ 36 ਡਿਗਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਪਰ ਤੇਜ਼ ਗਰਮੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵਣਾ ਮੌਸਮ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ 5 ਤੋਂ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਹੁਡੌਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਗਿਰਫ਼ 0.8 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਪਿਆ, ਪਰ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ ਕਾਰਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 30 ਤੋਂ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਰਦੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ ਘੱਟ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਰਦੀਆਂ ਘੱਟ ਰਹੀਆਂ ਸਨ

ਬਾਈਬਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇੰਮੇਨੁਅਲ ਮਿਨਿਸਟਰੀਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ (ਇੰਮੇਨੁਅਲ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ), ਇੰਡੀਆ ਨੇ
ਜੇਪਰ ਸਥਿਤ ਬਾਲ ਮਾਹਰ ਡਾ.

ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪੁਰੋਸਾ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਏਡਜ਼ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬੱਚਿਆਂ, ਗਲੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪਾਰਥ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਈਬਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਬ੍ਰਿਸ਼ਪ ਡਾ. ਮੈਰੀਸਨ ਬੇਬੀ ਨੇ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

NAME CHANGE
I, DEEPAK KUMAR VERMA S/O PARTAP SINGH resident of H.No.16, Tara Nagar Main Kakrola Road, Kakrola, South West Delhi, Delhi-110078 have changed the name of my minor daughter SHREYA ALIAS SHREYA VERMA aged 13 years, and she shall hereafter be known as SHREYA VERMA.

NAME CHANGE
I hitherto known as SAMEERA SINGH D/O SUDHIR KUMAR SINGH residing at Flat No.E-1058, River Heights, Raj Nagar, Extension, Tower-15, Ghaziabad, U.P.-201001, have changed my name and shall hereafter be known as SAMEERA SINGH AMETHIA.

NAME CHANGE
I Swaran Kaur Sawhney W/o Prith Pal Singh R/o 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purposes.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, Rahul Vishwakarma S/o H.P. Vishwakarma R/o J-4, Ground Floor Gansothi Market, Mr Dard Road, Mitro Road, Indraprastha, Central Delhi, Delhi-110002 declare that name of mine has been wrongly written as Rahul Kumar Vishwakarma in my minor daughter namely Anika Vishwakarma aged 5 years in his School Records. The actual name of mine is Rahul Vishwakarma.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/1, T-HUTS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110009 declare that name of mine has been wrongly written as INDU KANWAR in my minor son namely HARSH VARDHAN SINGH CHAUHAN aged 13 years in his school record and birth certificate No. MCDOLIR-2211-005020356. The actual name of mine is INDU CHAUHAN which may be amended accordingly

PUBLIC NOTICE
It is for general information that CHANDER VEER S/O RAMJI LAL R/O Q-157 Vikas Vihar Uttam Nagar West Delhi Delhi-110059 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-004425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly

ਮੌਜਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਇਕ ਥੜ੍ਹੇ ਨਾਲ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਟਕਰਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਕੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਰਕੁੱਟ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐੱਸ. ਐੱਚ. ਓ. ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਸਲ ਵਜ੍ਹਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਦੋਹੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰ ਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਰੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੜਾਈ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧ ਗਈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਡੰਡਿਆਂ ਅਤੇ

ਜੰਮ ਕੇ ਘੁਸ਼ੁੰਨ ਮੁੱਕੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅੰਰਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਪੁਲਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਨੇੜੇ ਦੇ ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਵਿਚ ਕੈਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਡੰਡੇ ਮਾਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਲੇ ਘਟਪੁਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਝੜਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਕ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਰ ਕਾਰ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਥੜੇ ਥੜ੍ਹੇ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਬੇਟੇ ਪਰਮਜੀਤ ਦੀ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਸਪਾਲ ਦਾ ਦੱਸ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਪਰਮਜੀਤ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਪਰਮਜੀਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ 8-10 ਹੋਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰਮਜੀਤ ਹਥ ਦੇ ਸਿਰ, ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਵਿਚ ਸੱਟਾਂ

NAME CHANGE
It is for general information that I, DINDAYAL KAPIL S/O BANWAR LAL KAPIL, R/O RZ-12 G. Gali No. 3, Gandhi Market, New Delhi, West Sagor Park, South West Delhi, Delhi-110046, declare that name of mine has been wrongly written as DIN-DAYAL in my PPO No. 08/14/059821/9599. The actual name of mine is DINDAYAL KAPIL, which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, NIDHI AGGARWAL YADAV D/O VIRENDER KUMAR AGGARWAL, and Ex. Wife of AMIT YADAV, R/O H.No E-12, Hauz Khas, South West Delhi-110016, declare that I got divorced from my Ex. Husband AMIT YADAV vide Court Decree HMA No. 603/2019 dated 30 - 04-2019, further I have changed my name and shall hereafter be known as NIDHI AGGARWAL. I also have changed the name of my minor Son namely AAYAN YADAV, aged 16 years and my minor daughter namely ARSHIYA YADAV, aged 13 years and they shall hereafter be known as AAYAN AGGARWAL and ARSHIYA AGGARWAL respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I Taran Preet Singh Kochhar S/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Taranpreet Singh and Surname Kochhar for all purposes.

NAME CHANGE
I, Sansare Amrut Narayan father of No.4580889H Rank-Hav Name Sansare Ravindra Amrut residing at Vill. Deolali Pravara, Tehsil- Rahuri, District.Ahilyanagar, Maharashtra - 413716 have changed my name from Sansare Amrut Narayan to Amrut Narayan Sansare vide affidavit dated 15/07/2025 executed before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, ANITA BANSAL W/O PAWAN BANSAL residing at B-504, MAYUR-DHWAJ APARTMENT, I.P. EXTN, EAST DELHI-110091 have Change my name to ANITA RANI BANSAL for all future purpose.

PUBLIC NOTICE
I Jyoti pal W/O Sunil Kumar R/O WZ-125, Village Begumpur, North West Delhi, -110086.declare that name of mine has been wrongly written as Jyoti in my minor Daughter Yashika aged 14 years in her school cords and birth certificate no MCDOLR09388299. The actual my name is Jyoti Pal.

NAME CHANGE
I, PUNNAM DEVI Wife of No-14913053K Rank-HAV Name-NARENDER SINGH R/O C-7, LAXMI GARDEN, NAIJAGARH, NEW DELHI-110043 have changed my name from PUNNAM DEVI to POONAM DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE
I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-CHARMEENDRA SINGH R/O VILL-BHUNDAS, PO-MURSAN, DISTT-HATHRAS, U.P.-204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

ਲੱਗੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਛੱਡਣ ਆਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਗਲੀ ਵਿਚ ਮੌੜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਕ ਟਾਇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਬਾਹਰ ਬਣੇ ਥੜ੍ਹੇ ਨਾਲ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਝਗੜਾ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਰਮਜੀਤ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਵੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਖਮੀ ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਈ। ਕੁਝ ਦੌਰ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ

NAME CHANGE
I Suvita Rana(d/o.Sri Omvir Singh) wife of Vikram Singh Rana was Suvita Rani before Marriage. After marriage I am also known as Suvita Rana and as such in my daughter's educational certificate my name (as her mother) is endorsed as Suvita Rana. This I affirm and confirm that Suvita Rani (my maiden name) and Suvita Rana (my name having sur- name of my husband Vikram Singh Rana) is the same person.

NAME CHANGE
I, HASINA BEGAM KHAN W/O SALIM IQBAL KHAN R/O TAURO ROAD, KHRANA MANJULI SCHOOL, ARVARI COLONY, NUH, MEWAT, HARYANA-122017 have changed MY NAME TO HASINA BEGAM FOR ALL PURPOSE.

NAME CHANGE
I, Sudama Sharma S/o Devi Ram Sharma,R/O.A- 3/106 - 107, Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi- 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and he shall hereafter be known as Aayush Sharma.

NAME CHANGE
I, S VANITHA W/o No. 14838283N Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/O VILL-SEDRAMPUTTU, PO-SEDRAMPUTTU, TEH-POLUR, DIST-TRIVANDRUM, KERALA, NADU-632315, have changed my name from S VANITHA TO VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kuppwara.

NAME CHANGE
I Tajinder Kaur W/o Jaspreet Singh Baweja R/o 52/43 Ramjas Road Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Tajinder Kaur Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE
I, SANJAY KUMAR CHOUDHARY S/O LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/O Parsauni Khirodhar, Sitamardi, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dassi Garden, Bagpola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUDHARY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUDHARY aged 17 years in her 10th class Marksheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUDHARY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, VINOD KUMAR S/O UDAY SINGH residing at FLAT NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, SANTOSH KUMAR S/O VISHVA NATH PRASAD residing at PLOT NO-58859, FLAT NO-B-2, STREET NO-5, HAVENS GARDEN MATIALA, DELHI-110059 have changed my name to SANTOSH KUMAR GUPTA for all future purposes

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudeja S/o Mr. Satish Kumar Dudeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khasra No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khadra No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khadra No. 232Kh, Situated at Village -Jalpura, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P.: Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold it, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

NAME CHANGE
I, Kulsum w/o Rozuddin R/O B-17, Gali No.3A, Near Mohalla Dishaad Masjid, Old Mustafabad, Delhi-110094, have changed my name to Kulsoom for all future purposes.

NAME CHANGE
I Swaran Kaur Sawhney W/o Prith Pal Singh R/o 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purposes.

NAME CHANGE
I Tajinder Kaur W/o Jaspreet Singh Baweja R/o 52/43 Ramjas Road Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Tajinder Kaur Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

ਲੜਾਈ ਵੱਧ ਗਈ। ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਕੋਕਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਛੋਹਰਟਾ ਬਾਣੇ ਦੇ ਐੱਸ. ਐੱਚ. ਓ. ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੀ. ਸੀ. ਟੀ. ਵੀ. ਫੁਟੇਜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨੇੜਲੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਪੰਡਿਛਿਰ ਕਰ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PUBLIC NOTICE
My client Narender Kumar Chauhan S/o Pooran Singh R/o H.No.376, Chauhan Mohalla, Madanpur Khadar, Sarita Vihar, and disowned his son Harsh Chauhan and his wife Preeti Rani from his all movable-immovable properties due to their Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his disobedience. My client Shall not be responsible for their acts.

ARJUN BIDHURI Advocate
CH. NO.536, Saket Courts New Delhi-110017.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudeja S/o Mr. Satish Kumar Dudeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khasra No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khadra No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khadra No. 232Kh, Situated at Village -Jalpura, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P.: Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold it, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

NAME CHANGE
I, VANDANA is legally spouse of No. 15671777K Rank-HAV Name AMIT KUMAR AWASTHI, R/O H NO.-920, KESOOOR, PO- KESOOOR, DIST-DHAR, MADHYA PRADESH-456094 have changed my name from VANDANA to VANDANA AWASTHI for all future purposes. Vide Affidavit Dated 16/07/2025, Before Notary Public New Delhi.

NAME CHANGE
I, SALMA KHA TUN is legally spouse of No. 15692253W Rank-HAV Name MURTUJA ALI, S/O VILL-POST-ARITHA, TEH-CHAS, THANA-CHANDANKARYAI, DIS-BOKARO, STATE-JHARKHAND, PIN 828134 have changed my name from SALMA KHA TUN to SALMA KHA-TOON for all future purposes. Vide Affidavit Dated 16/07/2025 Before Notary Public New Delhi.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, BALJEET SINGH S/o GURCHARAN SINGH R/o 12/32, Geeta Colony, East Delhi-110031 declare that name of mine, my wife and my minor daughter has been wrongly written as BALJEET SINGH CHUGH, GURPREET KAUR CHUGH, in my minor daughter JASLEEN KAUR aged 16 years in her 10th class Educational Documents. The actual name of mine, my wife and my minor daughter are BALJEET SINGH, GURPREET KAUR and JASLEEN KAUR respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I Kapil Kumar Yadav S/o Dinesh Yadav R/o House No-523 P, Sector-14, Gurgaon, Haryana-122001, Have Changed My Name To Kapil Yadav For All Purpose

NAME CHANGE
I, SIDDHARTH RANA S/O BHAGWAN RANA residing at H NO-1074, SIRASPUR, DELHI-110042 have changed my name to SIDDHARTH RANA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, Kuslum w/o Rozuddin R/O B-17, Gali No.3A, Near Mohalla Dishaad Masjid, Old Mustafabad, Delhi-110094, have changed my name to Kulsoom for all future purposes.

NAME CHANGE
I Tajinder Kaur W/o Jaspreet Singh Baweja R/o 52/43 Ramjas Road Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Tajinder Kaur Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਹੈ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ

Contd....Front page
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ 2015 ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਈ ਪਛਵਾੜਾ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਕੋਲ ਹੁਣ ਵਾਧੂ ਕੋਲਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੂਬੇ ਨੇ ਗੇਂਦਿਦਵਾਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਜੀ.ਵੀ.ਕੇ. ਪਾਵਰ ਪਾਸੋਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਉਲਟ ਹੁਝਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕੋੱਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਚੁਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦੀਆਂ ਸਨ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਨਾਮ ਤੀਜੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਦਾਜ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਲਾਂਟ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ, ਦੇਸ਼ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੁਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸੁਧਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

PUBLIC NOTICE
My client Narender Kumar Chauhan S/o Pooran Singh R/o H.No.376, Chauhan Mohalla, Madanpur Khadar, Sarita Vihar, and disowned his son Harsh Chauhan and his wife Preeti Rani from his all movable-immovable properties due to their Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his disobedience. My client Shall not be responsible for their acts.

ARJUN BIDHURI Advocate
CH. NO.536, Saket Courts New Delhi-110017.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through pro. Mr. Karan Dudeja S/o Mr. Satish Kumar Dudeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khasra No. 233K (87 sq. mtrs.), & Khadra No. 236 (222.5 sq. mtrs.), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khadra No. 232Kh, Situated at Village -Jalpura, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P.: Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold it, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

NAME CHANGE
I, VANDANA is legally spouse of No. 15671777K Rank-HAV Name AMIT KUMAR AWASTHI, R/O H NO.-920, KESOOOR, PO- KESOOOR, DIST-DHAR, MADHYA PRADESH-456094 have changed my name from VANDANA to VANDANA AWASTHI for all future purposes. Vide Affidavit Dated 16/07/202

@Qpatrika

@qaumpatrika
punjabi

instagram.com/
qaumpatrika

**Largest
Circulated**

C
M
Y
K

ਕਿਸ਼ਕ ਖਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਯਾਦਾ ਪਛਾ ਜਾਨੇ ਗਾਲਾ

**Punjabi
National Daily**

Qaumi Patrika

NO.1

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਵੀਰਵਾਰ 9 ਅਕਤੂਬਰ 2025, 25 ਅੱਸੂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81-

ਸੰਪਾਦਕ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ -

ਸਾਲ - 43, ਅੰਕ 330,

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumpatrika.org

ਵਿਲੀ, ਹਿਸਾਚਲ, ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ, ਤੱਤਰ
ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੱਤਰਾਖਾਡ ਸੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ।
Thursday, 9 October 2025

VISIT:
www.qaumpatrika.org
Email: qpatrika@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਹੈ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨਰੇਸ਼ ਮਲਹੋਤਰਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿਛਾ ਬੰਨ੍ਹਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ 'ਆਪ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ 'ਪਹਿਲਾ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟ ਮੁਕਤ' ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ 'ਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਮੁਹਿੰਮ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕੱਠੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਪਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਸੁਭਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। 'ਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ' ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਇਸ ਅਹਿਮ ਪਾਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਸੁਪਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 'ਪਾਵਰ ਕੱਟ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਪਾਜੈਕਟ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦਿਨ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 'ਆਪ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਨੈਟਵਰਕ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪਾਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਨਿਰਵਿਘਨ 24 ਘੰਟੇ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਮਿਲੇਗੀ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਪਾਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ 'ਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਆਪ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਨੇ ਇਸ ਪਾਜੈਕਟ ਲਈ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾ

ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਜੈਕਟ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਸਬ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਫੀਡਰਾਂ ਤੇ ਲੰਬ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵੋਲਟੇਜ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਕੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। 'ਆਪ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿਕੜਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਸਰ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਪਾਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ

ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਛਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪਾਇਲਟ ਪਾਜੈਕਟ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਆਪ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 87 ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੂਨ 2026 ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਨੇਤਾ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਦੁਰਅੰਦੇਜ਼ ਸੋਚ ਨੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਏਜੰਡੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਵੱਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਤੱਥ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

Contd.....pag-3

ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਜੋਖਮ ਘਟੇਗਾ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ: ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਸਿੱਮੀ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੈਫਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਫੰਡ ਟਰੱਸਟ ਫਾਰ ਮਾਈਕ੍ਰੋ ਐਂਡ ਸਮਾਲ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ (CGTMSE) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਖਮ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉੱਦਮਾਂ (MSEs) ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਛੋਟੇ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਹੋਰ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਬਣਾਏਗੀ। ਇਹ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਛੋਟੇ ਉੱਦਮੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ CGTMSE ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗਾਰੰਟੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ

ਕੀਤੀ ਜਾਣਗੀ। ਮਹਿਲਾ ਉੱਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਅਗਨੀਵੀਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ MSE ਕਰਜ਼ੇ, 0 ਤੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ CGTMSE ਦੁਆਰਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੂਖਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, 0 ਤੋਂ 5 ਲੱਖ ਤੱਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹੁਣ CGTMSE ਦੁਆਰਾ 85 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, CGTMSE 5 ਲੱਖ ਤੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਅਤੇ 20 ਕਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਕਵਰੇਜ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ, ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ CGTMSE ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 2000 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੂਖਮ, ਲਘੂ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉੱਦਮ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ (SIDBI) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਛੋਟੇ ਉੱਦਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ-ਮੁਕਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ

ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, CGTMSE ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 276 ਮੈਂਬਰ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕੁੱਲ ਗਾਰੰਟੀ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ 9.34 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

Contd.....page-3

ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਾਰੰਟੀ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਛੋਟੇ ਉੱਦਮਾਂ ਲਈ, 0 ਤੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹੁਣ CGTMSE ਦੁਆਰਾ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਵਰੇਜ ਪ੍ਰਦਾਨ

ਸਥਾਪਨਾ 2000 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੂਖਮ, ਲਘੂ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉੱਦਮ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ (SIDBI) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਛੋਟੇ ਉੱਦਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ-ਮੁਕਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ

ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਵਿਚਾਲੇ ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਕਵਾਡ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵਿਰਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਵਾਡ ਜ਼ਿੰਦਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਨੂੰ ਕੋਟਿਲਿਆ ਆਰਥਿਕ ਸੋਮੇਲਨ (ਕੇ.ਈ.ਸੀ.) ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਹੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਲੇ ਵਪਾਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਰੀ ਤਣਾਅ 'ਤੇ ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 'ਲਫ਼ਮਣ ਰੇਖਾਵਾਂ' ਖਿੱਚੀਆਂ ਹਨ। ਜੈਸ਼ਕਰ ਨੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ। ਟਰੇਪ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਪਾਨ ਸਿਆਸੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਔਰੰਗਾਬਾਦੀ ਮਾਹਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਕਵਾਡ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ 60,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਦੇਸ਼ 'ਚ ਪੀ. ਐੱਮ.- ਸੇਤੂ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਦਯੋਗ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਪੱਲ ਪਰਪਸ ਵਰੀਕਲ (ਐੱਸ. ਪੀ. ਵੀ.) ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਸਕਿੱਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਐਂਟਰਪ੍ਰੀਨਿਓਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਐੱਸ. ਪੀ. ਵੀ. ਕਲੱਸਟਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ-ਆਧਾਰਿਤ ਸਿਖਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਮੰਤਰੀ ਕੌਲ ਅਤੇ ਪੀ. ਐੱਮ.-ਸੇਤੂ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ 1,000 ਸਰਕਾਰੀ ਆਈ. ਟੀ. ਆਈ. ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ-ਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੇ ਸਮਾਨ

ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ

ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮਾ, ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ 60,000

ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੀ. ਐੱਮ.-ਸੇਤੂ (ਐਡਵਾਂਸ ਆਈ. ਟੀ. ਆਈ. ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੰਤਰੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਤਬਦੀਲੀ) 'ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਖਾ' ਮਾਡਲ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ 'ਚ 200 ਕੇਂਦਰ ਆਈ. ਟੀ. ਆਈ. ਨੂੰ 800 ਸ਼ਾਖਾ ਆਈ. ਟੀ. ਆਈ. ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਕੇਂਦਰ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਢਾਂਚੇ, ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਇੰਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਉਤਪਾਦਨ ਇਕਾਈਆਂ, ਸਿਖਲਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂਕਿ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ 'ਚ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ (ਓਡਿਸ਼ਾ), ਚੇਨਈ (ਤਮਿਲਨਾਡੂ), ਹੋਰਦਾਬਾਦ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ), ਕਾਨਪੁਰ (ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼), ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੰਜਾਬ) 'ਚ 5 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਉੱਤਮਤਾ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੀ.

ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ?

ਜੋ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਆਰਬੀਆਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਅਣਵਰਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ (2 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ) ਤੁਹਾਡੇ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਜੋ ਪਿਆ ਹੈ / ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ (10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਨੂੰ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਡੀਈਏ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਿਸ ਉਸ ਤੇ ਕਿਸੀ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 3 ਅਸਾਨ ਕਦਮ

- ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਖਾ ਤੇ ਜਾਓ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਯਮਿਤ ਸ਼ਾਖਾ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ।
- ਕੇਵਾਯਸੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ (ਆਧਾਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਵੋਟਰ ਆਈਡੀ ਜਾਂ ਭ੍ਰਾਈਵਰ ਲਾਈਸੈਂਸ) ਫਾਰਮ ਜਮਾ ਕਰੋ।
- ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ, ਜੋ ਹੋਵੇ, ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਲਈ ਖਾਸ ਕੈੱਪ ਤੇ ਜਾਓ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2025 ਦੌਰਾਨ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ

ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਵੇਖੋ ਜਾਂ ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ UDGAM ਪੋਰਟਲ (<https://udgam.rbi.org.in>) ਵੇਖੋ ਕਰੋ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 30 ਬੈਂਕਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, ਵਿਜ਼ਿਟ ਕਰੋ ਹੁੱਥੀ: <https://rbikehtahai.rbi.org.in> ਫੀਡਬੈਕ ਲਈ, rbikehtahai@rbi.org.in ਨੂੰ ਲਿਖੋ। ਨੂੰ ਲਿਖੋ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ 99990 41935

ਜਨ ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ
भारतीय रिज़र्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ

ਗਜ਼ਲਾਂ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਪੀੜਾਂ ਨੂੰ ਐਸਾ ਹੁਲਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।
ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹਰ ਸਿਤਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।
ਇਸ਼ਕ ਦੇ ਸ਼ਿਕਵੇ-ਗਿਲ ਸਭ ਓਸ ਦੇ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹ ਗਏ,
ਹੁਸਨ ਦੇ ਨੈਣਾਂ 'ਚ ਜਦ ਇਕ ਹੋਝ ਖਾਹਾ ਆ ਗਿਆ।
ਦੇ ਗਈ ਉਸ ਨੂੰ ਝਕਾਨੀ ਮਹਿਕ ਉਹਦੀ ਆਪਣੀ,
ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਹਿਰਨ ਜਾਲ ਅੰਦਰ ਆ ਗਿਆ।
ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਉਹ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੁਰਕਾਰਨਾ,
ਦਰਦ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਏਸੇ ਡਰ ਦਾ ਮਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।
ਰੋਕਿਓ ਮੇਰਾ ਜਨਾਜ਼ਾ ਪਲ ਦੇ ਪਲ ਲਈ,
ਰੋਕਿਓ, ਕਰ ਲਵਾਂ ਦੀਦਾਰ ਸੰਜਣ ਦਾ ਦੁਆਰਾ ਆ ਗਿਆ।
ਰੋਜ਼ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰਾਂਗਾ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਚ,
ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਮੁਖੜੇ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।
ਫਿਰ ਤੇਰੀ ਚਿੱਠੀ ਕੀ ਆਈ ਜੀਣ ਦੀ ਆਸ਼ਾ ਜਗੀ,
ਵਹਿਓ ਪਿੱਛੇ ਜੀਣ ਦਾ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।
ਮੁਸਕਣੀ ਤੇਰੀ ਨੂੰ ਤੱਕ ਕੇ ਖਿੜਿਆ ਸੀ ਜਦ ਮੇਰਾ ਬਾਗ਼,
ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਅੱਜ ਓਹੀ ਨਜ਼ਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।
ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੀ ਹੁਣ ਤਕ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਜੋ,
ਹੁਣ ਤਾਂ ਜਾਪੇ ਧਰਤ 'ਤੇ 'ਪਿੱਛੇ' ਦੁਬਾਰਾ ਆ ਗਿਆ।

● ਸਰਦਾਰ ਪੰਡੀ

ਮੋਬਾਈਲ : 94170-91668

ਬੁਲਾਉਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਹਰ ਵਾਰ ਨਦੀਓਂ ਪਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਮੁਹੱਬਤ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਵਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਤਾਬੇਦਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਬੜੇ ਯੁਸਫ਼ ਤੇ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਜੁਲੇਖਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਮਿੱਟੀ,
ਦਿਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਹੱਕਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਸਿਕੰਦਰ ਜੇ ਸਿਕੰਦਰ ਸੀ, ਰਿਹਾ ਨਾ ਕਿਉਂ ਸਿਕੰਦਰ ਹੀ,
ਉਹ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਹੋਇਆ, ਆਖ਼ਰ ਕਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਦਸਤਾਰ ਨੇ ਸਚਮੁਚ,
ਉਹੀ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਲਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਦਸਤਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਜੋ ਨਿੱਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਲੱਭ ਕੇ, ਐਬ ਲਭਦੇ ਹਨ,
ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਨ ਅਪਣਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਦਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਅਸੀਂ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਜੇ ਸ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਈਂ ਬਣਦੇ,
ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਥਾਂ ਖਲ੍ਹੇਵੇਂ ਆਣ ਕੇ 'ਕਰਤਾਰ' ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਰਿਆਇਆ ਬਿਨ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੱਕਤ ਨਹੀਂ ਕੋਈ,
ਰਿਆਇਆ ਤੇ ਹੀ ਢਾਵੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਕੁਲੀ ਛੋਹ, ਕਲੋਜੇ ਖਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਤਿੱਖੇ ਮਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।
ਦੁਪਹਿਰੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਪੁਛਾਵੇਂ ਵੀ ਲੱਭਦੇ ਨੇ ਛਾਵਾਂ 'ਦੀਪ',
ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੱਢ ਦਿੱਤੇ ਰੁੱਖ ਛਾਇਆਦਾਰ ਕਿਉਂ ਐ ਦਿਲ।

● ਗੁਰਦੀਪ ਭਾਟੀਆ

ਮੋਬਾਈਲ : 94648-89046

ਉਡਾਰੀ

ਹੁਣ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ
ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਲੱਤ ਦਾ ?
ਹਮਦਰਦੀ ਵੱਸ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ
ਸਵੇਰੇ, ਸਵੇਰੇ ਸੈਰ ਕਰਦੇ ਨੂੰ
ਸਾਡੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ
ਸਰਕਾਰੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ
ਧੋਂਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੀ ਕਾਰ
ਧਾਂਦੀ ਥਾਣੇਦਾਰ।
ਚਿਰੋਕਣੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
ਚਾਲ ਵਿਚਲੀ ਲੰਗ
ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਚੱਕਰ 'ਚ
ਖੌਫ਼ਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਦੁੱਖ, ਦਰਦ
ਲਟਰਮ, ਪਟਰਮ
ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ
ਭੁੱਲ, ਵਿੱਸਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।
ਲਕੀ ਜਾਣਦੇ, ਬੁੱਝਦੇ
ਢੀਠ ਤੇ ਜਾਹਲ
ਕਿੰਨਾ ਪਿੱਛੇ ਰਹੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਮ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ
ਲੱਤਾਂ
ਫੁਰਤੀਲੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ
ਆਪ, ਮੁਹਾਰੀਆਂ
ਨਾਪੀ, ਤੋਲੀ ਪੈਰ, ਚਾਪ
ਗਈਆਂ ਨੇ।

● ਹਰਦੇਵ ਚੌਹਾਨ

ਮੋਬਾਈਲ : 98151-94782

ਕਰਦੀਆਂ
ਤੇਜ਼ ਕਦਮੀਂ ਤੁਰੇ
ਜਾਂਦਿਆਂ
ਜਵਾਬ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ
ਪਿੱਛੇ ਖੜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ
ਵੇਖ ਲਓ !!
ਸਾਡੀਆਂ ਲੱਤਾਂ
ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ
ਗੰਗਦੀਆਂ
ਅੱਜ, ਕਾਲੂ-ਸਗੋਂ,
ਚੰਦਰੀਆਂ
ਸੱਤਵੇਂ ਆਸਮਾਨੀ
ਉੱਡਣ ਦੀਆਂ ਆਦੀ ਹੋ
ਗਈਆਂ ਨੇ।

ਕ੍ਰਾਫਟੀਕ 2025 ਵਿੱਚ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਫੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਸਜ਼ਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ
-ਕੁਲਦੀਪ ਢੁੱਗਰੀ-
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਈ. ਗਰੁੱਪ ਆਫ
ਇੰਸਟੀਚਿਊਟਸ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ
ਕ੍ਰਾਫਟੀਕ 2025 ਸਮਾਰੋਹ ਨੇ
ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਫੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ
ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ।
ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਵੇਕ, ਕੁਮਾਰੀ
ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨੀਰਜ
ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਫੈਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ
ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ੀਰੋ-
ਵੈਸਟੇਜ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਘੱਟ ਕਾਰਬਨ

ਫੁਟਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ
ਮਹੱਤਤਾ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।
ਵੈਸ਼ਨ ਸ਼ੋਅ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ
ਵੱਲੋਂ ਮੈਕਸੀ ਗੰਢਾਈ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ
ਕਪੜੇ ਰੱਖ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜੋ
ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਸਟੇਨੇਬਲ
ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ
ਨਮੂਨਾ ਸਾਬਤ ਹੋਏ।
ਕ੍ਰਾਫਟੀਕ 2025 ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼
ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਸਜ਼ਨ
ਮਨਾਇਆ ਸਗੋਂ ਸਸਟੇਨੇਬਲਿਟੀ ਅਤੇ
ਇਕੋ-ਫ੍ਰੈਂਡਲੀ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਬਾਰੇ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਅੱਧ-ਮੀਟੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ
ਦੇਖਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ
ਆਪਣੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕਸਕੇ ਘੁੰਟੇ ਹੋਏ ਸਨ।
ਉਸ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਆਪਣੀ
ਚਾਦਰ ਹੇਠ ਛੁਪਾਏ ਭਾਰੀ ਪਿਸਤੌਲ
ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
ਬਾਗ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਡਿੱਜ ਗਈ
ਸੀ। ਚੌਲਦੇ-ਚੌਲਦੇ ਉਹ ਇੱਕ ਮੌਜ
'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਜਗਦੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਦਿਖਾਈ
ਦਿੱਤੀਆਂ। ਨੌੜੀਉਂ ਹੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ
ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
“ਕੌਣ ਹੈ?” ਉਹ ਰੁਕ ਗਈ ਤੇ
ਕੱਬਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਨਾਲ
ਚਾਦਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਘੁੰਟ ਕੇ ਫੜ ਲਿਆ।
ਦੇ ਗੇਰੇ ਉਸਦੇ ਨੇੜੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਉਸ ਵੱਲ ਬੰਦੂਕਾਂ ਤਾਣੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਸਨ। “ਤੂੰ ਇਥੇ ਕੀ ਕਰ
ਰਹੀਂ ਏਂ?” “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ
ਮਿਲਣ ਆਈ ਹਾਂ।” “ਤੋਰਾ ਬੇਟਾ
ਕੀ ਕਰਦਾ ਏ?” “ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੈਰਿਫ਼
ਨੇ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।” “ਅੱਛਾ,
ਤਾਂ ਤੂੰ ਉਸ ਨੀਗਰੇ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈਂ; ਤੇਨੂੰ
ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਚਾਹੀਦੀ
ਹੈ?” “ਹਾਂ।” “ਉਹ ਹਾਲੇ ਮਰਿਆ
ਨਹੀਂ। ਹਾਂ, ਉਸਨੇ ਭੇਤ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ
ਤਾਂ ਮਰਨੇ ਬਚ ਜਾਏਗਾ।” “ਪਰ
ਉਹ ਦੱਸੇਗਾ ਨਹੀਂ।” “ਸਾਡੇ ਕੋਲ
ਬੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ ਮੂੰਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾਵਾਉਣ
ਦੇ।” “ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ
ਨਹੀਂ ਖੁਲ੍ਹਵਾ ਸਕਦੇ?” “ਸੁਣ
ਨੀਗਰੇ ਬੁੱਝੀਏ, ਜ਼ਰਾ ਅਕਲ ਤੋਂ ਕੰਮ
ਲੈ। ਨੀਗਰੇ ਲੋਕ ਕਦੇ ਇਨਕਲਾਬ
ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦੇ। ਤੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ
ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਲੈ।” “ਮੈਨੂੰ
ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਕੋਲ ਲੈ ਚਲੋ।” “ਤੂੰ ਉਸਦੀ
ਮਾਂ ਹੈਂ, ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕਿ
ਜੇ ਉਸਨੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸ
ਦੇਵੇ।” “ਨਹੀਂ, ਉਹ ਨਹੀਂ
ਦੱਸੇਗਾ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਂਹ ਤੋਂ
ਫੜਿਆ ਤੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀ
ਹੋਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵੱਲ ਧੁਹ ਕੇ
ਲੈ ਗਏ। ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਬੜੀ ਸਾਫ਼

ਕਹਾਣੀ ਮਸਤਾ ਅਤੇ ਕਫ਼ਨ

ਖੁਲ ਲੇਖਕ
ਰਿਚਰਡ ਰਾਈਟ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ
ਪ੍ਰੋ. ਬਲਦੀਪ

ਤੇ ਸੁਲਝੀ ਹੋਈ ਸੀ। ‘ਬੁੱਕਰ ਨਹੀਂ
ਦੱਸੇਗਾ’ ਉਸਨੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਹਾ,
‘ਜੇ ਉਸਨੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਖੋਲ੍ਹੀ ਤਾਂ
ਮੈਂ.....’ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ
ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨੂੰ
ਸੁਧਾਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ, ‘ਮੈਂ ਬੁੱਕਰ
ਨੂੰ ਇਹ ਭੇਤ ਕਿਉਂ ਦੱਸਿਆ? ਬੇਰ,
ਮੈਂ ਹੁਣ ਬੁੱਕਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਚੁੱਪ
ਰਹਾਂਗੀ, ਬੱਸ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ
ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂ।’
ਫਲੈਸ਼ ਰੋਸਨੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਹੀ ਬਾਗ਼ਿਸ਼
ਦੀਆਂ ਬੂਟਾਂ ਚਮਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਥੇ
ਖੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਲ ਹੋਏ ਤਾਂ
ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਜਾਨੀ ਬਾਏ
ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਲੱਟਿਆ ਦੱਖਿਆ।
ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਰੱਸੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ
ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਗੰਦੇ
ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਟੋਏ ਵਿੱਚ
ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ
ਮਾਂ ਵੱਲ ਦੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ
ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉਭਰਨ ਲੱਗਿਆ।
“ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ”, ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਨੇ
ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। ‘ਕਾਸ਼!
ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੀ ਹੋਵਾਂ ਕਿ ਮੈਂ
ਇਥੇ ਕਿਉਂ ਆਈ ਹਾਂ?’ ਉਸ ਨੇ
ਸੋਚਿਆ। ‘ਬੋਲ, ਨੀਗਰੇ ਦੇ ਬੱਚੇ।’
ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਨੇ ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਦੇ ਟੁੱਡਾ
ਮਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਏ ਤੇਰੀ
ਮਾਂ।’ ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਨਾ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ
ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਿੱਲਿਆ। ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਉਸਦੀ
ਮਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ, “ਇਸਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ
ਸਮਝਾ ਕੁਝ। ਆਖਰ ਇਹ ਆਪਣੇ
ਕਾਲੇ ਤੇ ਗੋਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬਚਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਅ ਦਸ
ਦੇਵੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾ ਲਵੇ।
ਸਮਝਾ ਏਸ ਨੂੰ, ਇਸਦੇ ਕੋਲ ਜਾਹ।’
ਉਹ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲੀ।

ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਚੀਖ ਚੀਖ ਕੇ ਆਪਣੇ
ਬੇਟੇ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਦੇ ਸਵਾਲ
ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ
ਉਹ ਚੁੱਪ ਰਹੀ। ‘ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗੀ ਤਾਂ
ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਂਗੇ।’ ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਨੇ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਕੇ ਕਿਹਾ, ‘ਟਿਮ,
ਉਥੋਂ ਲੱਕੜ ਦੀ ਇੱਕ ਮੋਟੀ ਬੱਲੀ
ਲਿਆਓ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨੀਗਰੇ ਦੀਆਂ
ਟੰਗਾਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖੋ।’ ਫੇਰ ਇੱਕ ਦਰਦਨਾਕ
ਚੀਕ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਲੰਬੇ ਆਦਮੀ
ਨੇ ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਦੀਆਂ ਦੋਹੇ ਟੰਗਾਂ
ਉਪਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਤੇ ਇੱਕ ਦਮ ਛੱਡ
ਦਿੱਤੀਆਂ। ਟੰਗਾਂ ਬੇਜਾਨ ਹੋ ਕੇ ਹੇਠਾਂ
ਡਿੱਗ ਪਈਆਂ। ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਦਾ ਸਿਰ
ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲੁੜਕ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ
ਮਾਂ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ
ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਉਹਦੇ ਵੱਲ
ਘੁੰਮਿਆ ਤੇ ਉਹ ਚੀਖ ਕੇ ਬੋਲਿਆ,
‘ਇਥੋਂ ਚਲੀ ਜਾਹ, ਮਾਂ। ਚਲੀ ਜਾਹ।’
ਮਾਂ ਪਾਗਲਾਂ ਵਾਂਗ ਬੇਟੇ ਵਲ ਦੌੜੀ
ਪਰ ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਂਹ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ
ਰੋਕ ਲਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਨੇ ਜਾਨੀ ਬਾਏ
ਨੂੰ ਕਿਹਾ। “ਜੇ ਤੂੰ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦੇਵਾਂ ਤਾਂ
ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਨਹੀਂ
ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ.....।” “ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ
ਨਹੀਂ ਦੱਸੇਗਾ”, ਉਹ ਉੱਚੀ ਸੁਰ ਵਿੱਚ
ਬੋਲੀ। “ਚਲੀ ਜਾਹ। ਮਾਂ।” “ਇਸਨੂੰ
ਬੇਸ਼ਕ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿਓ... ਪਰ ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸੀਹੇ ਨਾ ਦਿਓ”, ਉਸਨੇ ਸ਼ੈਰਿਫ਼
ਨੂੰ ਕਿਹਾ। “ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸੇਗਾ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਮੁੜ ਕਦੇ
ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸਦੇ ਕੰਨ
ਭੰਨ ਸੁੱਟਾਂਗੇ।” ਮਾਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ
ਲਈਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ
ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੱਖਿਆ
ਕਿ ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਉਸਦੇ ਬੇਟੇ ਉੱਤੇ ਝੁਕਿਆ
ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਸਨੇ ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਦੇ
ਕੰਨ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਹਥੇਲੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ

ਉਸ ਉੱਤੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਹੱਥ
ਦਾ ਮੁੱਕਾ ਮਾਰਿਆ। ਫੇਰ ਉਸਨੇ ਦੂਜੇ
ਕੰਨ ਉੱਤੇ ਹਥੇਲੀ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
ਮੁੱਕਾ ਮਾਰਿਆ। ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਦਰਦ
ਨਾਲ ਕਰਾਹੁਣ ਲੱਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਸਿਰ
ਇਧਰ-ਉਧਰ ਲੁੜਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ
ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਥਰਾਅ ਗਈਆਂ
ਹੋਣ। “ਸ਼ੈਰਿਫ਼, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮਿਲਣਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?” “ਉਸਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ
ਆਓ।” ਮਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਸਿਮਟ ਕੇ
ਰਹਿ ਗਈ। ‘ਕੀ ਇਹ ਬੁੱਕਰ ਹੈ?’ ਉਸ
ਨੇ ਸੋਚਿਆ। ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਗਸਤਾ
ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਬੁੱਕਰ ਸ਼ੈਰਿਫ਼ ਕੋਲ
ਦੇ ਬੂਟ ਦੇ ਟੁੱਡੇ ਨੂੰ
ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ।
ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ
ਲਈਆਂ। “ਕਾਲੀ
ਕੁੱਤੀਏ!” “ਇਹਨੂੰ ਵੀ
ਪਾਰ ਬੁਲਾ ਦਿਓ।”
ਉ. ਸ ਨੂੰ
ਆਪਣੀ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੇ ਵਾਰ। ਫੇਰ ਉਹ ਪਿੱਛੇ
ਗਿੱਲੀ
ਮੁੜੀ ਤੇ ਜਾਨੀ ਬਾਏ ਵੱਲ ਪਿਸਤੌਲ
ਤਾਣ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ
ਬੁੱਕਰ ਨੂੰ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਏ ਨੂੰ
ਦੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਖਤਮ ਹੋ
ਗਈ। ਹੁਣ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਸੀ
ਤੇ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੋਈ, ਆਪਣੇ
ਉੱਤੇ ਬਾਗ਼ਿਸ਼ ਦੀਆਂ ਡਿੱਗ
ਰਹੀਆਂ ਬਾਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਬੂਟਾਂ
ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ
ਰਹੀ ਸੀ। “ਇਸਨੇ ਬੁੱਕਰ ਨੂੰ
ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” “ਭਲਾ
ਇਸਨੇ ਕਿਉਂ ਮਾਰਿਆ
ਉਸਨੂੰ?” “ਮਾਰ ਟੁੱਟੇ ਇਹਨੂੰ
ਵੀ।” ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਂਝ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ।

● ਐਮ. ਐਲ. ਨਾਰਾਧਾਨ

ਮੋਬਾਈਲ : 98726-10035

ਤਰੱਕੀ

ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਲਈ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ
ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖੁਦ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਫੇਰੀ ਪਾ ਕੇ ਅਚਨਚੇਤ
ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ। ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦਿਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕਸਬੇ ਦਾ ਸਕੂਲ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸੜਕ
'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ
ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਵੀ
ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦੂਰ ਕਾਰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲ ਲਏ
ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਸਕੇ।
ਉਹ ਪੇਦਲ ਚੱਲ ਕੇ ਸਕੂਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸਕੂਲ
ਦਾ ਮੋਨ ਗਰੇ ਬੰਦ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਖਿੜਕੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸੀ।
ਉਹ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਏ। ਗੇਟ ਦੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦਾ ਕਮਰਾ ਸੀ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਉਸ
ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਗਏ। ਕਮਰੇ ਦੀ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ
ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਚੰਗੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਓ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚੰਗਾ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ। ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ
ਸਨ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਇੱਕ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠ
ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀ ਦੀਵਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ
ਮੱਟੇ 'ਮਹਿਕਮੇ ਤੇ ਮਹਿਕਮੇ' ਪੜ੍ਹਿਆ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ
'ਚੋਂ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪਾਸ ਆ ਕੇ ਪੁੱਛਣ
ਲੱਗਿਆ, ‘ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਲੈਣ
ਆਏ ਹੋ?’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੰਮ ਦੇ
ਸਬੱਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਹਾਂ।
ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦੇ
ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਅੱਜ ਸਾਇੰਸ ਸਿਟੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਗਏ ਹੋਏ
ਹਨ। ਮੈਡਮ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਵੀ
ਨਾਲ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਦਰਾਂ-ਵੀਹ ਮਿੰਟ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆ
ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਅਦਬ ਨਾਲ
ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਉਹ
ਦੂਜੇ ਮੌਜ 'ਤੇ ਪਈਆਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ
ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੁਚੱਜੇ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਤਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਮਰੇ
ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਹਾਲੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰ ਕਦਮ
ਰੱਖਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਹੜਾ ਕਮਰੇ
ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉੱਠਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੜੀ
ਬੇਰੁਸ਼ੀ ਨਾਲ, ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਈਆਂ
ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਚੁੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ
ਹੁਣ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਨਹੀਂ,
ਅਲਮਾਰੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਬਾਕੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹੋਰ
ਸਮਾਨ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ।
ਏਨੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ
ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਗਿਲਾਸ
ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਲੇਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਂ ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।
ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਮੰਤਰੀ
ਜੀ ਉਸ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲਗਨ ਨੂੰ ਦੇਖ
ਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਪੈ ਗਿਆ
ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ
ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਅ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ
ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਉਸ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਅ ਪੁਕਾਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ
ਮੈਂ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਆਇੰਟੈਂਡੈਂਟ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਹਰਨਾਮ

ਗਰੀਨ ਐਂਟਵੀਨਿਊ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ
ਲਗਾਤਾਰ ਚੋਰੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।
ਪ੍ਰੋ. ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਜਦੋਂ ਚਾਰ ਧਾਮਾਂ ਦੀ
ਕੁਤਰਾ ਉਪਰ ਨਿਕਲੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਘਰ ਵਿਚ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਮੁੰਡੇ
ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਹਰ ਸੈਟਲ ਸਨ ਦੋਵੇਂ
ਮੀਆਂ-ਬੀਵੀ ਘਰ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦੇ
ਸਨ। ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੀ ਐਲ.ਸੀ.ਡੀ.

ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੈਸ
ਸਿਲੰਡਰ, ਏ.ਸੀ. ਤੇ ਕੁਝ ਨਕਦੀ
ਵੀ ਚੋਰ ਲੈ ਉੱਡੇ। ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੇ
ਬਾਣੀ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਕੰਮ
ਕਰਵਾਈ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਚੋਰਾਂ
ਦਾ ਇਕ ਗ੍ਰੱਪ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫੜ
ਲਿਆ। ਸਮਾਨ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰ
ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਨੂੰ

ਭੈ ਬੀਰੀ ਵਾਂਗੂੰ ਘੁੰਮਦੀ ਫਿਰਦੀ ਰਮਨ
ਦੇ ਸਵੇਰੇ ਦੋਧਰਤੀ ਪੈਰ ਨੀ ਸੀ
ਲੱਗਦੇ। ਉਹ ਸੋਚਦੀ ਰੱਖੜੀਦਾ ਦਿਨ
ਹਰੇਕ ਭੈਣ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਤੇ ਭਾਗਵਾਲਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨੇ ਚਾਅ, ਕਿੰਨੀਆਂ
ਉਮੀਦਾਂ ਤੇ ਸੁੱਖਾਂ ਸੁੱਖਦੀਆਂ
ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਖਬੀ ਹੋਈ
ਗੁਣਗੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ‘ਵੇ ਟੁੱਟ ਕੇ ਨਾਂ
ਥਹਿ ਜੀ ਵੀਰਨਾ, ਭੈਣਾ ਵਰਗਾ ਸਾਕ
ਨਾ ਕੋਈ।’ ਸ਼ਾਜ਼ਰੇ ਉਂਠ ਸਾਥੇ
ਪਹਿਲਾਂ ਰਮਨ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਜਾਵੀਰ ਦੀ
ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ
ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਆਈ। ਫਿਰ ਘਰ ਦੇ

ਕੰਮ-ਧੰਦੇ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਨਬੇੜ
ਉਗਰੀਝਾ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖੜੀ ਤੇ
ਮਠਿਆਈ ਲੈ ਆਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਜਾ
ਪਹੁੰਚੇ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਚਾਹ-
ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ
ਹੋਰਾਨੀਨਾਲ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਨਜ਼ਰ
ਮਾਰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਭਾਬੀ! ਵੀਰਾ
ਬੰਨ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਖਬੀ ਹੋਈ
ਦੇ ਪਟਿਆਲੇ ਗਏ ਆ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ
ਸੀ।’ ਭਾਬੀ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ
ਜਾ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਰਮਨ ਅਜੇ ਵੀ
ਪਥਰਾਈਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਹੱਥ
'ਚ ਫੜੀ ਰੱਖੜੀ ਤੇ ਕਦੇ ਵੀਰ ਦੀ

ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਸਟਾਫ਼
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਮੇਤ ਸਟਾਫ਼ ਰੂਮ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਚਾਹ ਪੀ ਰਿਹਾ
ਸੀ। ਚਾਹ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ
ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।
ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁਝ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ, ‘ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਡਾਕਟਰ
ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।’ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਬੋਲੇ, ‘ਤੁਹਾਡਾ
ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਹੈ।’
‘ਨਹੀਂ ਏਹੋ ਜਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ
ਉਪਰ ਐਨਾ ਖਰਚ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਪਵੇਗਾ
ਕਿ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਡਾਕਟਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਵੱਧ
ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਸਕੇ।’ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਬੋਲੇ, ‘ਸਰ ਜੀ
ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਡਾਕਟਰ ਬਣਕੇ ਕਿਵੇਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸਾ
ਕਮਾ ਸਕੇਗਾ?’ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਬੋਲੇ, ‘ਹਰ ਮਾਂ-
ਬਾਪ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ
ਦੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਛੱਡੋ ਉਹ
ਤਾਂ ਜਾਨ ਦੇਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ
ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਮੰਗੋਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਣੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋ
ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਡਾਕਟਰ ਬਣਕੇ

ਘੱਟੀਆ ਸੋਚ

ਅਮਰੀਕ ਸਿਧ ਤਫਵੰਡੀ ਕਲਾਂ

ਅਨੁੱਘੀ ਕਮਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਬੱਚਾ ਹੀ ਇਕੋ
ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਰੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਉਪਰ ਕੋਈ
ਕਿੱਤੂ ਪ੍ਰਤੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਅੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਬੰਦ ਹੋਣ
ਦੀ ਘੱਟੀ ਵੱਜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ
ਦੀ ਘੱਟੀਆ ਸੋਚ ਬਾਰੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਮੁਸਰ ਕਰ
ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ, ‘ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਮੇਂ ਕਿਵੇਂ
ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਬਣਣਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿਵੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚੀ-
ਸੁੱਚੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਕੋਈ ਅਨੀ
ਘੱਟੀਆ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ।’ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ
ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ
ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ।

69ਵੀਆਂ ਅੰਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੂਲ ਖੇਡਾਂ 'ਚ ਅੰਡਰ 17 ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸੀਲੀਟੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਣੇਪਾ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ

ਫਰੀ ਸਟਾਈਲ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਤੇ ਬਾਕਸਿੰਗ ਦਾ ਹੋਇਆ ਆਗਾਜ਼

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀ ਹਰਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਤੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਜੇ.ਸਿੱ. ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਰਵਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅੰਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅੰਡਰ 17 ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਫਰੀ ਸਟਾਈਲ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਡਰ 17 ਲੜਕੀਆਂ ਬਾਕਸਿੰਗ ਦੇ ਅੰਤਰ ਜ਼ਿਲਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੀ.ਐਮ.ਸ਼ੀ ? ਸਰਕਾਰੀ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼ ਸਕੂਲ ਪਾਸੀ ਰੋਡ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਪੋਰਟਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਸਿਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ

ਕਮੇਟੀ, ਬਾਕਸਿੰਗ ਤੇ ਖੇਡ ਇੰਚਾਰਜ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਜੇ ਕਪੂਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪੀ.ਐਮ.ਸ਼ੀ ? ਸਸਸਸ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼, ਫਰੀ ਸਟਾਇਲ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਨੇ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਟੇਟ ਅਵਾਰਡੀ ਮੈਡਰ, ਇੰਚਾਰਜ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜੇਸ਼ ਮੋਦੀ ਮਾਡੂ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਲੰਗ, ਮੇਸ ਕਮੇਟੀ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੰਗਵਾਂ, ਇੰਚਾਰਜ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਬਲਵੇਡਾ, ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਮੈਡੀਕਲ ਕਮੇਟੀ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਨੋਜ ਸੈਣੀ ਵਿਕਟੋਰੀਆ, ਸਾਰਜ ਸਿੰਘ ਕੰਚ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਅਰਜਦ ਖਾਨ,ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਬੀ ਮਾਨ,ਹਰੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਾਵਤ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ, ਗੋਰਵ ਬਿਰਦੀ,ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ,ਮਹਿਤ ਕੁਮਾਰ,ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੁਮਾਰ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਵਰੀ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪਾਤੜਾਂ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਲਚਕਾਣੀ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੰਜੂਮਾਜਰਾ ਸਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੰਜ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ @ਤੇ ਕੋਬਨਿਟ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ 'ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਬੈਨੀਫਿਟਸ ਐਕਟ, 1961' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਫੈਸੀਲੀਟੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਣੇਪਾ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰ ਤੇ ਫੈਸਲੀਟੇਟਰ ਯੂਨੀਅਨ' ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ, ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਫੈਸੀਲੀਟੇਟਰ ਜਣੇਪਾ ਛੁੱਟੀ ਦੌਰਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਸਿਕ

ਮਾਣਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 'ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਬੈਨੀਫਿਟਸ ਐਕਟ, 1961' ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ @ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਸ ਲੇਖੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਕੱਤਰਤ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ, ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰ ਤੇ

ਫੈਸੀਲੀਟੇਟਰ ਨਿਰੋਲ ਯੂਨੀਅਨ, ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲ ਟੀਚਿੰਗ ਨਾਨ-ਟੀਚਿੰਗ ਮੁਲਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ, ਈ.ਟੀ.ਟੀ. ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਬੋਰਜਗਰ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਈ.ਟੀ. ਪਾਸ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਸੰਘਰਸ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ

ਵੀ ਕੀਤਾ। ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ @ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ।

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਸੰਘਰਸ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ

ਵਰਕਰ ਤੇ ਫੈਸੀਲੀਟੇਟਰ ਨਿਰੋਲ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ ਪੰਜੋਲਾ, ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਬਾਲੀਆਂਵਾਲੀ, ਅਤੇ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ; ਆਦਰਸ਼ ਸਕੂਲ ਟੀਚਿੰਗ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਮੁਲਜ਼ਮ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਲੋਟੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੀਪ ਕੌਰ ਸਰਾਂ, ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਸਲੀਮ ਮੁਹੰਮਦ; ਈ.ਟੀ.ਟੀ.ਈ.ਟੀ.ਟੀ.ਈ.ਟੀ.ਪਾਸ ਅਧਿਆਪਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਜੈ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ) ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲ ਨਾਕੁਰ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ, ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਦੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ; ਅਤੇ ਬੋਰਜਗਰ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਈ.ਟੀ. ਪਾਸ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਰਾਫਟ ਸੰਘਰਸ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਕਿਰਨਦੀਪ, ਜੋਤਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਹਿਮਿੰਦਰ ਸੈਣੀ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਸਲੱਮ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਮਲੋਕੋਟਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰਾਜ.ਐਸ.ਤਿਤਕੇ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਵੱਲੋਂ ਸਲਮ ਇਲਾਕਿਆਂ (ਝੁੰਗੀ-ਝੰਪੜੀ)ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਲਪ ਲਾਈਨ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਹਰਪੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਹੀ ਸਾਡੀ ਸੱਚੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੈ। ਹਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਾਜ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੰਜਕੋ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪੱਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਈਲਡ ਹੋਲਪ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1098 ਦੀ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੰਬਰ ਮਦਦ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ

ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਲਮ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੜਵੰਦ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਕੂਲ ਬੈਗ, ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾਲਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਰੁਝਾਨ ਵਧੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਮੁਬੀਨ ਕੁਰੇਸ਼ੀ , ਰਾਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕੋਸਲਰ,ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ) ਅਤੇ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਮੁਬੀਨ ਕੁਰੇਸ਼ੀ , ਰਾਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕੋਸਲਰ,ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾਟਾ ਐਂਟਰੀ) ਅਤੇ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੰਗਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰੂਘਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਜਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਜਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਉਤੇ ਸੰਜੇ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰੂਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ

ਮੌਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਜੱਥਿਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਿੱਖ

ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਸੱਥੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ-ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਖਰੜ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਉਤੇ ਸੰਜੇ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰੂਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਉੱਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ

ਮੌਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਜੱਥਿਆਂ ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਿੱਖ

ਅਨਾਜ ਮੰਡੀਆਂ ਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ : ਹਡਾਣਾ

ਸਨੌਰ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਤੋਂ ਅਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਹਡਾਣਾ ਨੇ ਸਨੌਰ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀਆਂ ਭੁਨਰੇਸ਼ੀ, ਪੁਰ, ਮਰਦਾਹੇੜੀ, ਪੁੱਜੋਲਾ, ਬਲਬੇਡਾ, ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆੜੂਤੀਆਂ, ਬੈਲਰ

ਮਾਲਕਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਏ ਹੜਾਂ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਨੌਰ ਇੰਚਾਰਜ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਹਡਾਣਾ ਦਾ ਵੱਖ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀਆਂ ਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਭਰਵਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ : ਐਸ. ਪੀ. ਹਰਵੰਤ ਕੌਰ

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਨਾਮਵਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਯੂਥ ਵੈਡਰੋਸ਼ਨ ਆਫ ਇਡੀਆ, ਪਾਵਰ ਹਾਊਸ ਯੂਥ ਕਲੱਬ, ਯੂਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਲੱਬ ਦੀਪ ਨਗਰ ਦੀ ਟੀਮ ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ ਮੋਬਰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ, ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਮੋਬਰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਨੂੰ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ੁਭਮ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਸ ਪੀ ਹੋਡਕੁਆਰਟਰ ਓਲੰਪੀਅਨ ਹਰਵੰਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੈਂਮਾਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ ਦੇ ਅਤੇ ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਅਤੇ ਰੇਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ

350 ਤੋਂ ਉਪਰ ਸੈਮੀਨਾਰ, ਰੇਲੀਆਂ, ਨੁੱਕੜ ਨਾਟਕਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਪਿਛਲੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤਕਰੀਬਨ 3000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ੁਭਮ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਸ ਪੀ ਹੋਡਕੁਆਰਟਰ ਓਲੰਪੀਅਨ ਹਰਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤਹਿਤ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਾਂਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ ਅਤੇ ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਛੋਟੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ

ਸਾਹਿਬ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ, ਪਿੰਡਾਂ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਭਲਵਾਨ ਅਤੇ ਜਤਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ੁਭਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਸ ਪੀ ਹੋਡਕੁਆਰਟਰ ਓਲੰਪੀਅਨ ਹਰਵੰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤਹਿਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ ਪੀ ਡੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਹੁਦਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਯੂਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਲੱਬ ਦੀਪ ਨਗਰ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਹਰਦਾਸਪੁਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਖੇਡ ਕੌਲੇਡਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰ ਕਾਲਜ ਯੋਗਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਅੱਜ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਾਨੋਂ ਸ਼ੋਕਤ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰ-ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਆਏ ਯੋਗਾ ਇੰਸਟਰਕਟਰ ਮੋਡਮ ਮੁਕੇਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਪੀਨ ਆਉਂਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ :- ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ - ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਮੁਕਤਲਾ, ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ - ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ।

ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ - ਅਕਾਲ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਆਫ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਐਂਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਮਸਤੂਆਣਾ ਸਾਹਿਬ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਇਨਾਮ ਤਕਸੀਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਯੋਗਾ ਵਰਗੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹਕੇ ਹਿੱਸਾ

ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਯੋਗਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਈਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਲਜ ਕਾਊਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰ. ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਰਾ, ਪ੍ਰ. ਲਵਲੀਨ ਪਰਮਾਰ, ਪ੍ਰ. ਸੁਨੀਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਾ ਇੰਸਟਰਕਟਰ ਮੁੱਖ ਮੱਥਣ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਪਦਲ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਭਾਈ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਦਵਾਈ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੰਘ ਦੀ ਗੈਰ-ਮਿਆਰੀ ਦਵਾਈ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਭਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਦਵਾਈ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਦਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖੰਘ ਦਾ ਜੈਨਰਿਕ ਸਿਰਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਭਾਵੇਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਤਰਾਸਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਫਾਰਮਾ ਕਰਕ 'ਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ- ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਫਾਰਮਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 655 ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 122 ਨੇ ਹੀ ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼ ਨਿਰਮਾਣ ਅਮਲ (ਜੀ ਐੱਮ ਪੀ) ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸ਼ਡਿਊਲ ਐੱਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯੂਨਿਟ ਮਿਆਰ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹੇਗੂਲੈਟਰੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਫਰਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਜ਼ਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਗੁਆ ਲਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਬਹਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2020 ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮਿਆਰੀ ਖੰਘ ਸਿਰਪ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਾਈਬਾਈਲੀਨ ਗਲਾਈਕੋਲ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਜੰਮੂ ਦੇ ਉਧਮਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 12 ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਮੌਤਾਂ 'ਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਕੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਪਾਸਾ ਵੰਟ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੰਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬਣੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਗਾਂਬੀਆ ਤੇ ਉਜ਼ਬੇਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ 'ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਫਾਰਮੇਸੀ' ਵਜੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜੀ। ਗੁਣਵੱਤਾ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ?

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੀ ਐੱਮ ਪੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਬਿਆਂ ਕੋਲ ਮਾਨਵੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਘੱਟ ਹੀ ਅਸਰਦਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਾਰਮਾ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਸਤੇ ਜੈਨਰਿਕਸ 'ਤੇ ਹੀ ਟਿਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ; ਇਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਡਿਟ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਇਨਸਾਫ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਤਰਾਸਦੀ ਜਨਤਕ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ- ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਫ਼ਗਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮੁਤਾਕੀ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਗਾਮੀ ਫੇਰੀ

ਅਫ਼ਗਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਆਮਿਰ ਖਾਨ ਮੁਤਾਕੀ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਗਾਮੀ ਫੇਰੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤਰੀ ਭਾਈਵਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ 2021 ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਰਬਾਈਜਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਬੁਲ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਤਾਲਿਬਾਨ ਲਈ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਜਿੱਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਲਾਮਤੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਨੇ ਮੁਤਾਕੀ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਵਿਕਰਮ ਮਿਸਰੀ ਦੀ ਮੌਜਬਾਨੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਈ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ ਜੈਸ਼ੋਕਰ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਜੈਸ਼ੋਕਰ ਨੇ ਮੁਤਾਕੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੰਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਕੀਤੀ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਸਲਾਹਿਆ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ-ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਅਫ਼ਗਾਨ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ 'ਮਿਸ਼ਾਈਲ ਹਮਲਿਆਂ' ਬਾਰੇ ਫੈਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਭੂਨੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਸਮਿੱਥ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘਰ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਅੰਤਵਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅਫ਼ਗਾਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲੇ ਨੇ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਫ਼ਗਾਨ-ਪਾਕਿ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਚੀਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਤਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅ ਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਫ਼ਤ 'ਤੇ ਫੌਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ; ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭੋਜੀ ਗਈ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਗਾਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੰਗਾ ਕਦਮ ਸੀ।

ਗੁਆਂਡ ਵਿੱਚ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਰਤ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਸਹਾਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਰੋਕਾਂ ਲਾ ਕੇ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਜ਼ੋਸ਼ਿਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਮੰਡਲ ਵਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਫੈਸਲਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੀਐਚਡੀ ਪੰਜਾਬ, ਐਮਐਸਸੀ ਅਤੇ ਬੀਐਸਸੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੀਏਯੂ ਦੇ ਗੇਟ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਗਾਏ ਧਰਨੇ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਡਲ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮਹਾ ਸਕੱਤਰ ਅਨਿਲ ਸਰੀਨ ਦੀ ਅਗੁਵਾਈ ਵਿਚ ਖੇਤਬਾੜੀ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੱਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਅਨਿਲ ਸਰੀਨ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਸਟਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਚ ਖਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਭਰਨਗੇ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਸੀਟਾਂ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਠਕ

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿੱਚ ਪਹਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰਾਜ ਐਸ. ਤਿੜਕੇ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਤੱਤੀ ਨਾਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾਲੀ ਦੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿੱਥੇ ਕਮੀ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਪਹਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹਾਲੀ ਤੋਂ ਗੰਢਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਉਪਕਰਣਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਬਸਿਡੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰਾਜ ਐਸ. ਤਿੜਕੇ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੀਰੋ ਟੋਲਰੇਂਸ ਪਾਲਸੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਰਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਬਣਾ ਮੁਖੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਬੋਲਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਆਸ਼ੀਸ ਗੁਪਤਾ, ਬਲਾਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਪੰਟੀ ਡਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਏਜੰਟੀ ਨੇ ਸਿਹਤ ਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਹਾਲੀ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖ ਕੇ ਜਿਸਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਿੱਤਰ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ

ਹਾਟਸਪਾਟ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਲਗਾਕੇ ਪਹਾਲੀ ਦੇ ਸੂਚੇਂ ਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਰਚਾਨਾ ਪਾਉਣ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰਾਜ ਐਸ. ਤਿੜਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ- ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਬਲਿਕਤਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਹਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਪਲਬਧ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਛੱਡਣ ਵੱਲ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ।

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਘੱਟ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣਗੀਆਂ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਆਈ ਦੇ ਐੱਸ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਤਰਨ ਤਰਨ ਡਾ ਤੇਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਨਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤਹਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਬਲਾਕ ਪੱਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪੱਟੀ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਕੁਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪਹਾਲੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐੱਸ ਐਮ ਓ, ਪੱਟੀ ਡਾਕਟਰ ਆਸ਼ੀਸ ਗੁਪਤਾ, ਬਲਾਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਪੰਟੀ ਡਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਏਜੰਟੀ ਨੇ ਸਿਹਤ ਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਹਾਲੀ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੱਖ ਕੇ ਜਿਸਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਿੱਤਰ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ

ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਮੰਡਲ ਵਲੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸਿਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਫੈਸਲਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੀਐਚਡੀ ਪੰਜਾਬ, ਐਮਐਸਸੀ ਅਤੇ ਬੀਐਸਸੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੀਏਯੂ ਦੇ ਗੇਟ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਗਾਏ ਧਰਨੇ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਡਲ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮਹਾ ਸਕੱਤਰ ਅਨਿਲ ਸਰੀਨ ਦੀ ਅਗੁਵਾਈ ਵਿਚ ਖੇਤਬਾੜੀ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੱਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਅਨਿਲ ਸਰੀਨ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਾਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਸਟਰ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਚ ਖਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਭਰਨਗੇ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਸੀਟਾਂ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ। ਇਸ ਲਈ

ਇਸ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੱਧਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੇਰੋਜਗਾਰ ਬੋਟੇ--ਬੋਟੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਰਨਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਫੁੱਬਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ, ਮੰਤਰੀ ਬੋਰਡ, ਬਾਗਵਾਨੀ ਵਿਭਾਗ, ਮਾਰਕਫੈਡ, ਪਨਸੀਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਖਾਲੀ ਪਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਲਦੀ ਭਰੇ।

ਅਨਿਲ ਸਰੀਨ ਵਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਮੇਵੇ ਨਾਲ ਮੇਵਾ ਲਾ ਕੇ ਖੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਦਬਾਵ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੱਗਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰੇਗੀ। ਭਾਜਪਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿਲਵਾਕੇ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਨਿਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਤਿੰਦਰ ਮਿੱਤਲ, ਜਿਲਾ ਮਹਾਂਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੀ, ਮਨੀਸ਼ ਚੌਪੜਾ ਲਕੀ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਰੱਖਵਾਲੇ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਉਪਰਾਲਾ

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਲਕੋਟਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪਹਾਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਵਾਂ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ, ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੁਰਿਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅੱਗ ਰਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰਾਜ ਐਸ. ਤਿੜਕੇ ਅਤੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਗਗਨ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਗੁਆਰਾ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨ-ਸੀਟੂ ਅਤੇ ਐਕਸ-ਸੀਟੂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਸਵੇਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰਾਜ ਐਸ. ਤਿੜਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ

ਵਾਸਤੇ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੇਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਰਪੰਚਾਂ, ਪੰਚਾਂ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੋਹਤਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਇਸ ਯਤਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਛੱਡਣ ਵਾਸਤੇ ਇਨ-ਸੀਟੂ ਤੇ ਐਕਸ-ਸੀਟੂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ। ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਾਲੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ 1378 ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1292 ਇਨ-ਸੀਟੂ ਹਾਟਸਪਾਟ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਚੈਕਿੰਗ ਅਤੇ 86 ਐਕਸ-ਸੀਟੂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਸੈਟਲਾਈਟ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬੋਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਇਮੋਜਾਂ ਅਤੇ ਮੱਕੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ-ਸੀਟੂ ਅਤੇ ਐਕਸ-ਸੀਟੂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਸਵੇਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰਾਜ ਐਸ. ਤਿੜਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਕਰਨ

ਵਿਧਾਇਕ ਜੌੜਾਮਾਜਰਾ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ 7.60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਸਮਾਣਾ,8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸਮਾਣਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਚੰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਮਾਜਰਾ ਨੇ ਐੱਸ ਸਮਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 7 ਕਰੋੜ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਮਾਈਸਰ ਮੰਦਰ ਰੋਡ ਵਿਖੇ ਇਕ ਭਰਵੇਂ ਇੱਕਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵੇਜਰ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਤ-2 ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ 18.50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਵਾਟਰ ਸਪਲਾਈ ਲਾਈਨ ਪਾਉਣ ਸਮੇਤ ਨਵੇਂ 2 ਟਿਊਬਵੇਲ ਪੰਪ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ 8 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਕੰਮ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ

ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਵਿਧਾਇਕ ਜੌੜਾਮਾਜਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਗਤੀਸੀਲ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਹੁਦਾਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਮਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁੱਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਮਾਜਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ

ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਧੂਰੇ ਪਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕੰਮ ਵੀ ਜਲਦੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕਾਇਮਾ ਕਲਪ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਗੰਜੂਮਾਜਰਾ, ਪੀਓ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਿਵਾਣਾ, ਪਾਰਸ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁਲਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ, ਦੀਪਕ ਵਧਵਾ, ਸ਼ਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਇਆ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਰਵਿੰਦਰ ਸੋਹਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਵਿਰਕ, ਵਰਿੰਦਰ ਧਰਮੇਸ਼ਵਰੀ ਰਾਣਾ ਮਿਆਲਾ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਰਮੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਮੇਤ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵੇਜਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਲੇਨਾ ਨਾਵਲ ਇਨ ਦਾ ਸਪੇਸ ਬਿਟਵੀਨ ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਦਫਤਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਲੇਨਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਵਲ 'ਇਨ ਦਾ ਸਪੇਸ ਬਿਟਵੀਨ' ਦਾ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਸਮਾਗਮ ਦਫਤਰ ਪ

ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਖੁਰਾਕੀ ਮਿਲਾਵਟ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਪਿੰਡ ਚੁਤਹਿਰਾ ਦੇ ਡੋਅਰੀ ਯੂਨਿਟ ‘ਤੇ ਰੋਡ, 225 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਸ਼ੱਕੀ ਪਨੀਰ ਜ਼ਬਤ

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖੁਰਾਕੀ ਮਿਲਾਵਟ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਡੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ : ਡਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਨੇ ਅੱਜ ਤਤਕਾਲ ਖੁਰਾਕੀ ਮਿਲਾਵਟ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨੌੜਲੇ ਪਿੰਡ ਚੁਤਹਿਰਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਡੋਅਰੀ ਯੂਨਿਟ ਉੱਤੇ ਰੋਡ ਦੌਰਾਨ 225 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਸ਼ੱਕੀ ਪਨੀਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਫੂਡ ਐਂਡ ਡਰੱਗ ਐਂਡ ਮਿਨਿਸਟਰ ਸਨ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਿਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਖਤ ਹੁਕਮਾਂ @ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਵਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਤਿਉਹਾਰੀ ਮੌਸਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖੁਰਾਕੀ ਮਿਲਾਵਟ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਡੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈਲਥ ਅਫ਼ਸਰ ਅਤੇ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਭਰ 'ਚ ਡੋਜਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਨਿਗਿਖਤ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਮਾਣਾ ਨੌੜਲੇ ਪਿੰਡ ਚੁਤਹਿਰਾ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਡੋਅਰੀ ਯੂਨਿਟ @ਤੇ ਰੋਡ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੂਡ ਸੇਫਟੀ ਅਫ਼ਸਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੋਰਵ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਨੀਰ, ਦਹੀਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਿਮਡ ਮਿਲਕ ਪਾਊਡਰ

ਪੇਡਾ ਨੇ ਫ਼ਸਲੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਤੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਸਾਇੰਸ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ

ਬਾਇਓਮਾਸ ਤੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰੀਨ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲਣ ਵੱਲ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਊਰਜਾ ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਸੀ (ਪੇਡਾ) ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਸਾਇੰਸ (ਆਈ ਆਈ ਐਸ ਸੀ), ਬੰਗਲੌਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ (ਐਮ. ਓ. ਯੂ.) ਸਹੀਬ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਇਓਮਾਸ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਸ਼ਾਲੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਾਇਲਟ ਡੈਮੋਨਸਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਦੂਰਸੰਦੇਸ਼ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਸ ਰਣਨੀਤਕ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਸ਼ਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਬੰਧੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰੀਨ ਊਰਜਾ ਵਿਚ ਬਦਲਕੇ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਵੇਗੀ ਸਗੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਬਨ-ਮੁਕਤ ਊਰਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਉਚੇਰਾ ਲਈ ਸਵੈਨਿਰਭਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਵਸਲੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਤੋਂ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਿਵੇਕਲਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਸ਼ਾਲੀ ਸਾੜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ, ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗ੍ਰੀਨ ਊਰਜਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਪੱਥੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹੱਤਵਾਕਾਸ਼ੀ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਟੀਚੇ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਨਿਭਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਝੋਨੇ ਦੀ ਸੁਚਾਰੂ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਸਥਾਪਤ

ਮੰਡੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਕੀਤਾ ਉਪਰਾਲਾ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖਰੀਦ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖ਼ਰੀਦ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇੱਕ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੀਆਂ ਅਨਾਜ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਆੜੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਬਣਾਏਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਦੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਅਟੱਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਸ. ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਖ਼ਰੀਦ ਸੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨ, ਆੜੂਤੀਏ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਖ਼ਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਸਰਗਰਮ ਕਮਾਂਡ ਸੈਂਟਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ-ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੀਜਿਸਲੇਸ਼ਨ, ਬੁਗ਼ਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਸੰਪਰਕ ਲਾਈਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਉਚਰੀਅਰ ਅਭਿਨਵ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਛਤਰਪੁਰ ਦੇ ਹਰੇ ਭਰੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿੱਚ, ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਦ ਸ਼ਰਾਈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬਹੁ-ਉਤੀਕਯੋਗ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਉਚਰ ਹਨਵੇ ਸ਼ੋਅਕਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਸਾਰਾ ਅਲੀ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ, ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਲੀ ਖਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਾਨਾ ਹਨਵੇਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੇ ਮਿਊਜ਼ਿਕ ਅਤੇ ਸ਼ੋਅ ਸਟਾਪ ਵਜੋਂ ਰੋਪ ਵਾਕ ਕੀਤੀ।

ਮਿਸ਼ਰਾ ਹਰ ਸ਼ੋਅਕਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਾਈਨ ਲਾਚ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੇ ਅਭਿਨਵ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਨਵੇ ਅਨੁਭਵ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਸਜਾਵਟ ਰਾਣੀ ਪਿੱਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੱਥਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤਾ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪੱਤੀਆਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ, ਇਸਦੀ ਛੱਤ ਦੀ ਅਨੰਤ ਡੂੰਘਾਈ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਚਮਕਦੇ ਸਨ, ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਛਤਰੀਆਂ ਦੇ ਝੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਨੇ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਹੜਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੋਮੋਝੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੱਤੀਆਂ 'ਤੇ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੀ ਚੌਕੀਨ ਇੱਕ ਕਾਵਿਕ ਮਾਲੁੱਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੱਥ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ, ਫਰੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ ਦਾ ਸੁਮੱਲ ਸੀ। ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨੀਆਂ ਹੁਨਾਂ ਨੇ ਅਭਿਨਵ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ

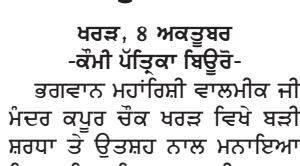
ਕੰਮ, ਕਲਾ, ਸੰਗੀਤ, ਸ਼ਿਲਪਕਾਰੀ, ਜਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਲਈ ਸਦੀਵੀ ਪਿਆਰ ਲਈ ਸੂਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਦ ਸ਼ਰਾਈਨ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਨਵ ਭਾਰਤੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਕਲਾਤਮਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਗੋਟਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ, ਸ਼ਿਲਪਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੌਸ਼ਨੀ, ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਲਾ ਅਤੇ ਯਾਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਮਕਬਰੇ, ਮਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਮੱਦਰ ਦੀ ਹਨ। ਇਹ ਉੱਕਰੇ ਹੋਏ ਥੰਮ੍ਹਾਂ, ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਕੱਪਾਂ ਅਤੇ ਫਿੱਕੇ ਪੈ ਰਹੇ ਵੈਸਕੋ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹਨ। ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੂਪਾਂ, ਪੈਲੇਟ ਅਤੇ ਕੰਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਕੌਮਲਤਾ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ।

ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਤਿੰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨਚੈਨਟਿੰਗ ਬੁਨਿਆਦ ਕੌਮਲਤਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰਜਨਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਵਾਟਰਲੋਡ ਕਲਾਤਮਕਤਾ ਫਰੈਸ਼ਨੈਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਰਮੋਨੀ ਕੌਮਲਤਾ ਅਤੇ ਚਮਕ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਤਰਲਤਾ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਪੈਲੇਟ ਅਤੇ ਮਿਊਟ ਕੀਤੇ ਟੋਨ ਸੂਰਜ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਕੱਪਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ

ਗੁਰਵਾਨ ਮਹਾਂਗਿਰੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ: ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਖਰੜ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਗੁਰਵਾਨ ਮਹਾਂਗਿਰੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਮੰਦਰ ਕਪੂਰ ਚੌਕ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਰੜ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਆਗੂ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਗੁਰਵਾਨ ਮਹਾਂਗਿਰੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਮੰਦਰ ਖਰੜ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਕਰ ਕੇ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਵਾਨ ਮਹਾਂਗਿਰੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਜੀ ਦੇ ਪੂਰਨਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਵਾਨ ਮਹਾਂਗਿਰੀ ਵਾਲਮੀਕੀ ਮੰਦਰ ਜੀ ਖਰੜ ਦੇ ਅਹੁੱਦੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਖਰੜ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਹੜਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੋਮੋਝੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੱਤੀਆਂ 'ਤੇ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੀ ਚੌਕੀਨ ਇੱਕ ਕਾਵਿਕ ਮਾਲੁੱਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੱਥ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ, ਫਰੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ ਦਾ ਸੁਮੱਲ ਸੀ। ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨੀਆਂ ਹੁਨਾਂ ਨੇ ਅਭਿਨਵ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ

ਭੇਵੇ ਨੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਟੋਰ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ

ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਈ

ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਠੰਢ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਦਸਤਕ

ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਤੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਮੌਸਮ ਨੇ ਮਾਰੀ ਪਲਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 41.5% ਵੱਧ ਮੀਂਹ, ਪੂਰਬੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਠੰਢ ਨੇ ਐਤਕੀਂ ਅਗਾਊਂ ਦਸਤਕ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੇਮੌਸਮੀ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਹੁਕ-ਹੁਕ ਕੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਠੰਢ ਕਰ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਭਾਰੀ ਅਲਟਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ, ਫਸਲਾਂ 'ਤੇ ਨਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਹੌਲ ਅਤੇ ਸਪਿਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੋਲਾਂਗ ਵਿੱਚ ਸੀਜ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਜ਼ਾ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਢਕੇ ਹੋਏ ਵਾਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 41.5 ਫੀਸਦ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ 24.8 ਫੀਸਦ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ 12.9 ਫੀਸਦ ਵਧ ਮੀਂਹ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੀਂਹ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਡਿਗਰੀ ਘੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ, ਭਾਖਰਾ ਅਤੇ ਪੰਗ ਭੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇਵਾਂ ਭੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੀਂਹ ਦੌਰਾਨ ਅਚਾਨਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਧਾਅ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੱਦ ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਅਗਸਤ-ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਪੰਗ ਭੰਡ ਉਪਰਲੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਪੈਨ ਫੁੱਟ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਧਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਮੁਤਾਬਕ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕੁੱਲ ਵਿੱਚ 5353 ਫੀਸਦ, ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ 1963 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਕਾਗੜਾ ਵਿੱਚ 1367 ਫੀਸਦ ਵੱਧ ਮੀਂਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ 554 ਫੀਸਦ ਵਧ ਮੀਂਹ, ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ 1417 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਕਿਨੋਨ ਵਿੱਚ 73 ਫੀਸਦ ਵੱਧ ਮੀਂਹ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਚਰਖੀ ਦਾਦਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੁਕ ਹੁਕ ਕੇ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਮੀਂਹ ਦਾ ਇਹ ਦੌਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਝੋਨੇ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਵਿਸਾਈ ਸੀਜ਼ਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿਚਾਈ ਅੜਿੱਕਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਪਸ਼ਾਲੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਸਮ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਕਰਵਟ ਲਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕਿਨੋਨ, ਲਾਹੌਲ-ਸਪਿਤੀ, ਕੁੱਲੂ ਅਤੇ ਕਾਂਗੜਾ ਵਿੱਚ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਿਮਲਾ, ਮੰਡੀ ਅਤੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਨਾਲ ਠੰਢ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕੁੱਲ ਵਿੱਚ 5353 ਫੀਸਦ, ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ 1963 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਕਾਗੜਾ ਵਿੱਚ 1367 ਫੀਸਦ ਵੱਧ ਮੀਂਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ 554 ਫੀਸਦ ਵਧ ਮੀਂਹ, ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ 1417 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਕਿਨੋਨ ਵਿੱਚ 73 ਫੀਸਦ ਵੱਧ ਮੀਂਹ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਗੜਬੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ, ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਕਾਰਡਤੋੜ ਮੀਂਹ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 41.5 ਫੀਸਦ ਮੀਂਹ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਜਲੰਧਰ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਸਿਆਰਾਮਸ ਦੀ ਇੱਕ ਪਹਿਲ ਨੇ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਸਟੋਰ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੈਸ਼ਬਲ ਅਤੇ ਫੈਸ਼ਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿਆਰਾਮਸ ਦੀ ਮਾਣਮੱਤੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਡੇਵੇ ਨੇ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅੱਜ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਝਾਵਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ।

ਇਹ ਨਵਾਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦੀਵਾਲੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਬਹੁਪੱਖੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੌਸ਼ਨ, ਹਰ ਜਸ਼ਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਲਈ ਸੰਪੂਰਨ ਪਹਿਰਾਵੇ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਆਰਾਮਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਰਵ ਪੰਦਾਰ, ਸਿਆਰਾਮਸ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਦੇਵੇ ਬ੍ਰਾਡ ਮੁਖੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਥਨ ਕੱਟ ਕੇ ਅਤੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਕੇ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ 'ਭਾਸ਼ਾ' ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ

ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗਾਹਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸੁਰਜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਲਾਈਵ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਜੇ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਪਚਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਢੁੱਲ ਅਤੇ ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਂਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਚੁੱਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮੌਕਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮੀਰ ਮਹਿਮਾਨਨਿਵਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਲਾਂਚ ਦਾ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਜੀਵੰਤ

ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੱਬੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰੀਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਪੇਜ 'ਤੇ ਨਿਰਾਤਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ 'ਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨਗੇ।

● ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
98155-05287

ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਣਾ-ਲਿਖਦਾ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਫਿਲੌਰੀਆ ਵਕੀਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਕਰਹਿਰੀ 'ਚ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਉਸ ਦੇ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ- 'ਮਿਰਕਾਰੀ ਵਰਦੀ', 'ਲੁਗਰੀ', 'ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬੋਝ', 'ਸੋਚੀ ਦਾ ਪੁੱਤ' ਅਤੇ 'ਕੱਚਾ ਮਾਸ' ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਪੁਸਤਕ 'ਮਿੱਚੀ ਕਾ ਬੇਟਾ' ਹਿੰਦੀ 'ਚ ਵੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋ ਕੇ ਛਪੀ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ 'ਸੋਚੀ ਕਾ ਪੁੱਤ' 'ਤੇ ਭਾਸ਼ੀ ਜੀ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਟਕ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ। ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਲਾਦਵਾ ਵਾਲੇ ਕਹਾਣੀ 'ਸੋਚੀ ਕਾ ਪੁੱਤ' 'ਤੇ ਨਾਟਕ ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਕਾਹਾਣੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਟੈਲੀ ਫਿਲਮ ਵੀ ਬਣਾਈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਲਾਹੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਹਿਰੀ 'ਚ ਮਿਲਣ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਰਖ਼ਤ ਬੰਨੇ ਬੈਠੇ ਹਵਾ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਪਿਪਲ ਦਾ ਦਰੱਖ਼ਤ ਵੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿ ਬੈਠੇ ਕਿ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁਧ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪੱਕੇ ਬੰਨੇ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਏਥੋਂ ਗਿਆਨ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ। ਦੂਸਰਾ ਆਪ ਪਿਪਲ ਦਾ ਦਰੱਖ਼ਤ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਹਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ ਔਹ ਦੇਖੋ ਦੁਨੀਆਂ ਤੁਰੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ। ਔਰਤਾਂ, ਮਸਦ, ਭੁੜੀਆਂ, ਮੁੰਡੇ,

ਪੁਲਸੀਏ ਦੌੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੰਦਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ- ਮੈਂ ਬਨਾਮ ਝੂਫ਼ੇ ਝੂਫ਼ੇ ਬਨਾਮ ਮੈਂ- ਪਿਓ-ਪੁੱਤ ਦੇ ਝਗੜੇ ਹਨ। ਭਰਾਵਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਹਨ। ਚਿੰਟੇ ਦਾ ਰੋਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਾਲ਼ੇ ਦਾ ਰੋਲ੍ਹਾ ਹੈ - ਜਾਤਾਂ ਪਾਤਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਹਨ। ਪੇਸ਼ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ :
● **ਇਹ ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਦਾ ਸਬੱਬ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?**
ਮੈਂ ਸੱਤ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ 40 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਕੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਵਕੀਲ ਬਣਿਆ। ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਾਬੂ (ਕਲਰਕ) ਸੀ। ਕਲਰਕ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ 'ਚ ਇਹਾੜੀਦਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹਾੜੀ ਲਾਉਣ 'ਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ।

● **ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਲਈ ਤਾਂ ਕੋਰਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?**
ਹਾਂ ਵਕੀਲ ਬਣਨ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤਾਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਲੱਗ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਘਰ 'ਚ ਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਨਾ ਬਾਅਦ 'ਚ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਮੈਂ ਨੂਰਮਹਿਲ ਤੋਂ 1966 'ਚ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ, ਦੋ ਸਾਲ ਫਗਵਾੜੇ ਕਾਲਜ 'ਚ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਬੀ.ਏ. ਕਰਦਾ ਸੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਟੀਚਰ ਨੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਦੌੜ ਜਾ। ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਈਵਲਿੰਗ ਕਾਲਜ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਏ ਕੀਤੀ ਫਿਰ ਐਲੱਐਲਬੀ ਫਿਰ ਪਰਸੋਨਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਐਮਏ ਕੀਤੀ। ਐਲੱਐਲਬੀ ਈਵਲਿੰਗ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। 1977 'ਚ ਬੈਂਕ 'ਚ ਅਡਮਨ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਦੋਂ 'ਚ ਹੀ ਵਕੀਲ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਮੈਂ 59 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ 'ਵਰਗਲੀ ਪਟਿਆਲਾ' ਤੇ ਐਮਏ ਜਰਨਲਿਜ਼ਮ ਵੀ ਕੀਤੀ।

● **ਸਾਹਿਤ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?**
ਅਸਲ 'ਚ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਸੀਂ ਕਿਥੇ ਜਾਣਾ - ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਾ - ਕਿਉਂ ਜਾਣਾ। ਘਰ 'ਚ ਮੇਝ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਸਮਾਂ ਬਦਾ ਬੀਤ ਗਿਆ। ਏ। ਅਜੇ ਵੀ ਦੇਵਲਾ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਲਕੜੀ ਬੈਠਾ ਏ। ਆਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭੀਏ।
ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਠੀਕ ਲਿਖਦੀ ਏ- ਜਿੱਥੇ ਵੈਂਜਰੀ ਸੀ ਝੁਕ ਪਿਆਰ ਦੀ, ਉਹ ਵੱਝਲੀ ਗਈ ਗੁਆਚ। ਅਸੀਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹਾਂ।

ਮੈਨੂੰ ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ ਦਾ 'ਉਸਤਾਦ' ਕੇ ਉਸਤਾਦ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਗਾਇਆ ਗੀਤ ਵੀ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਲਗਦਾ ਏ।
'ਸੋ ਬਾਰ ਜਨਮ ਲੱਗੇ, ਸੋ ਬਾਰ ਫਨਾਅ ਹੋਗੇ। ਐ ਜਾਨੇ ਫਫਾ ਫਿਰ ਵੀ, ਹਮ ਤੁਮ ਨਾ ਜੁਦਾ ਹੋਗੇ। ਰੇਸ਼ਮਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਗੂੰਜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ, ਸੋਂਜਣਾ ਬਾਝੋਂ ਹੋਇਆ ਹਨੇਰਾ,

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਬੜੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਏ ਦਰਦਨਾਕ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਿਮ ਆਦਿ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਉਜਾੜਾ, ਤਬਾਹਦਲਾ ਤੇ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਲੱਗੀ...

ਸੁਭਿ ਅਮਲਾ ਬਾਬੂਹੁ ਦੇਨੋ ਰੋਈ

● **ਡਾ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ**
98808-29401

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸੰਭੇ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਇਕ ਬੇੜੀ 'ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਲੱਦੀ ਅਸੀਂ ਇਕ ਗੁਜ਼ੂ ਮਿੱਤਰ ਦਿਲ-ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਇਕ ਉੱਚੇ ਲੰਮੇ ਗੰਭੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤਾਇਆ ਜੀ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਛਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਵਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਪਰ ਦਿਲ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਛਵੀ ਦੀ ਡਾਗ ਫੜ ਕੇ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦੇ ਹਾੜ੍ਹੇ ਕੱਢਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਧਾੜਵੀ ਕਹਿਣ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ਰ ਨੇ। ਤੂੰ ਆਲ੍ਹਾ ਰਸੂਲ ਦਾ ਬੰਦ ਕਿਉਂ ਵਿਚ ਆਣ ਖੌਲਣਾ ਏ? 'ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫ਼ਿਰ ਕਹਿ ਕੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗੇ ਹੋ ਇਹ ਵੀ ਅੱਲ੍ਹਾ ਰਸੂਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਨੇ ਜੋ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਲੁਕਾਈ ਨੂੰ ਸਕੂਲ 'ਚ ਤਾਲੀਮ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਇਹ ਮਾਸਟਰ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਨਮਾਜ਼ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਾਫ਼ਿਰ ਸਮਝ ਲਵੋ ਹੋ, ਉਹ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਸੱਚਾ ਪਰੋਕਾਰ ਏ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਲਿਖ ਕਰੇਗਾ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ।

'ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਖ਼ੈਰ ਮਿਹਰ ਕਰੇ' ਹੱਥ ਕਰ ਕੇ ਦਿਲ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਧਾੜਵੀ ਦਾ ਦਿਲ ਪਸੀਰ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤਾਇਆ ਜੀ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਛਵੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਧਾਰਾ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਂਦੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੇ ਦਿਲ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁੜ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਲਈ

ਪੁਸਤਕ : **ਮਦਨ ਲਾਲ ਚੀਗਰਾ (ਗਾਧਾ ਆਜ਼ਾਦੀ-ਯੁਵਾਈਦੇਈ)** ਪੰਨੇ : 128
ਲੇਖਕ : **ਡਾ. ਬੀਰਬਲ ਸਿੰਘ**
12੮੫੮੮ : **ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮਹਾਸ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ** 1੧੮੮ : 15੦/-

ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ

ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਕਟੜੂ ਦੇ ਵੇਲੇ ਰੱਬਾ ਲੈ ਕੇ ਘਾਹ ਬੋਤਣ ਜਾਣਾ। ਓਹੀ ਰੱਬਾ ਅੱਗੋਂ ਨਿਆਇਆ ਦੇ ਹੱਥ ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ। ਫਗਵਾੜੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਹਰੇ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ। ਗੰਨੇ ਵਾਲੀ ਮਿੱਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਾਲੇ, ਕੱਪੜੇ ਵਾਲੀ ਮਿੱਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵਾਲੇ ਨਾਹਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ। ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਕੱਪੜੇ ਵਾਲੀ ਮਿੱਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਚਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਪਾਰਸਲ ਕੀਤੇ ਬੰਬ ਫਟੇ। ਚਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮਰ ਗਏ ਕੁਝ ਫੱਟੜ ਹੋਏ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਦੇਖੀ। ਮਨ ਵਲ੍ਹਪਹਿਆ ਗਿਆ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਵਧੀਕੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ, ਪੜ੍ਹੀਆਂ, ਸੁਣੀਆਂ। ਇੰਜ ਵਧੀਕੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੁਰੇ ਲੱਗਣ ਲੱਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੱਗਣ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਾਹਿਤ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਤੇ ਮਨ ਕਰਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਲਿਖਿਆ ਵੀ ਜਾਵੇ।

● **ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਉਦੋਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ?**
1969 'ਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੌਕਰੀ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਸਤਾਰਾ ਸੈਕਟਰ 'ਚ ਦਫ਼ਤਰ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ 17 ਸੈਕਟਰ 'ਚ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਵਲੀ ਖੜ੍ਹਾ ਦੇਖਿਆ ਉਦੋਂ ਉਮਰੀ ਚੜ੍ਹਤ ਸੀ। ਉਹ ਐਸਬੀਆਈ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਜੇ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਆਤਾਂ ਦੇਖੀਆਂ। ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅਡਮਨ ਦੇਖੇ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ਼ ਤੇ ਮਨ ਆਪਣਾ ਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣਾ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਪੈਂਦੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕਰ ਸਕੀਏ।

● **ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਬਾਹਰ ਕਿਥੇ-ਕਿਥੇ ਰਹੇ?**
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰਹਿ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ 'ਚ ਜਾਣੀ ਆਧਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ।

ਵਿਜਾਨਾ ਬੈਂਕ 'ਚ ਨੌਕਰੀ ਬੰਗਲੌਰ ਲੱਗੀ। ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕੱਟੇ। ਦੂਰ ਸੀ। ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਵੀ ਸਮਸਿਆ, ਦੂਸਰਾ ਦੇਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਇੰਨੀ ਤੋਂ ਲਖਨਊ, ਫਿਰ ਬਨਾਰਸ, ਫਿਰ ਜਲੰਧਰ, ਫਿਰ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਜਬਲਪੁਰ, ਡੇਪਾਲ, ਫਿਰ ਲਖਨਊ। ਬਨਾਰਸ ਤੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹੇ। ਏਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੰਬਈ-ਕਲਕੱਤੇ ਵੀ ਆਉਣ ਜਾਣ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਪੂਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇਖ ਹੋ ਗਿਆ।

● **ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਘੱਟ ਹੋ ਬਾਹਰ ਜਿਹਾਦਾ?**
ਨਹੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ। ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਨਾ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਘੱਟ ਹੈ ਨਾ ਬਾਹਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਬੰਦਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਮਸਿਆ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਤੂੰਗੜ

ਕੇ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਜਾਤ ਖਾ ਜਾਏਗੀ। ਹੁਣ ਬੜ੍ਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਹਾਂ ਜੇ ਬੜ੍ਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ

ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਫਿਲੌਰੀਆ

ਪੁਸਤਕ 'ਕੱਚਾ ਮਾਸ' ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸੋ।

ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਕਚਰੀਆਂ ਨਿਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਫੈਸਲੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਦੇਹੀ ਨਾਲ-ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਤਰੀਕਾਂ। ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਲੋਕ। ਦਰੱਖ਼ਤ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਬਿਰਧ ਹੋ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਦੇ-ਸੁਣਦੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਅੱਗੇ ਤੁਰਦੀ ਹੈ।

ਰੂਬਰੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੀਬੀਆਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗਿ੍ਰਫਤਾਰ ਕੇ ਕੇਸ ਵਿਚ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਦੀ ਕਹਾਣੀ 'ਨਮਕ ਕਾ ਦਰੋਗਾ' ਸੁਣਾਈ। ਇਹ ਹੈ ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ...

ਕਿਤੇ ਨੌਕਰੀ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਖਾ ਜਾਏਗੀ। ਰਿਸ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਿਹਨੇ ਮਚੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟੀ ਜਾਤ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਕਲੰਨੀ

ਛੱਡ ਕੇ ਵਧੀਆ ਕਲੰਨੀ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੰਨਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਇਕ ਪਿੰਡ ਇਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤੇ ਨਾਹਾਰਾ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਜੋ

● **ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੌਜਾ**
98784 29005

ਜਦੋਂ ਵੀ ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਲਗਦਾ, ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਕਸਰ ਘਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬਚੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆਂ, ਦੇਸਤਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਗੱਲ ਜੋ ਆਮ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਉਹ ਸੀ ਲੋਕੀ ਕੀ ਆਖਣਗੇ? ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਇਹੀ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਆਖਣ ਇਹ ਲੋਕੀ ਕੌਣ ਹਨ?ਇਹ ਲੋਕ ਕਿਹੋ ਕਿਥੇ ਹਨ? ਇਹ ਕਹਿਣ, ਆਖਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਕੀ ਇਹ ਕਹਿਣ,ਆਖਣ ਲਈ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਿਹਲੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਚਰੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੰਭਦਾ ਰਿਹਾ,ਉਹ ਤਾਂ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਹੀ ਮਿਲ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਨੀ ਹੁੰਦੇ ਕਿ 'ਕੁੱਛੜ ਭੁੜੀ ਸ਼ਹਿਰ ਢੰਡੇਰ'। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਵ ਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਕਈ ਵਾਰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਖਿਆ ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਹ ਖ਼ਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕੰਮ ਲੱਭ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਜਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਲੋਕੀ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ? ਦੀ ਸਮਝ ਆਉਣ ਲੱਗੀ। ਜਿੰਨਾ ਤੁ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਓ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਭਾਵ 'ਲੋਕੀ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ' ਵਾਲੇ ਲੋਕੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵੰਨਗੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਵਧੀਆ ਰੁਤਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੋ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਪੈਸਾ ਕਮਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ ਪਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਿਕਵਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਿਰ ਇਹ ਕੁਝ ਭੁੱਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਮਿਲਿਆ? ਸਭ ਤੋਂ ਭਰਾਤੀ ਤਰਕੀ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਭਾਵ ਬਲੈਕ ਮਨੀ ਜਾਂ ਠੱਗੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਕਮਾਇਆ ਦੱਸਦੇ ਹਰ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰਕੀ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਝੱਜ-ਦੌੜ,ਛੱਡ ਛੱਡਣੀ ਮਿਹਨਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋ, ਉਹ ਸਭ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਹੋਰਾ ਰੱਬ ਨਾਲ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬਾ ਫਲਾਣੇ ਨੂੰ ਤੂੰ ਛੱਪਰ ਪਾੜ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੀ ਵਾਹੀ? ਇਹ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਉਠਦੇ ਬੈਠਦੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕੱਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪ ਆਪਣੀ ਤਰਕੀ ਲਈ ਡੱਕਾ ਨਹੀਂ ਤੜਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵਿਰੋਧੀ ਵੰਨਗੀ ਵੀ

ਹਨ,ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਜਾਂ ਆਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੱਲਾ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਦੀ ਖੁਰਾਈ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਬਹੁਤ ਘਾਤਕੁੰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬੂੰਦ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਘੇਲਿਆ ਜ਼ਹਿਰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਵਾ ਘਰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹੀ ਜਾਂ ਬੋਲੀ ਗੱਲ ਫੜੀ ਵੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡਾ ਮੁਕਰ ਜਾਂਦੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਨਾ ਹੀ ਦੂਜੇ ਦੀ ਕੋਈ ਕਹੀ ਗੱਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਨਾ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਹੀ ਸਹੀ ਹਾਂ ...

ਕੈਂਟ ਹਨ 'ਲੋਕੀ' ਕੀ ਆਖਣਗੇ' ਵਾਲੇ ਲੋਕ?

ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾ ਕਰੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਬਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਘਾਟਾ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਕਿਧਰੇ ਜ਼ੁਰਗਾਰ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫ਼ ਘੇਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੱਕਰੀ ਘੁਮੀਏ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਕੰਮੇ ਅਤੇ ਲੱਕੜੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮਸ਼ਕਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੰਘਦੇ ਵੜਦੇ ਤਾਰਨੇ ਮਿਹਨੇ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਅਗਲੀ ਵੰਨਗੀ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਖਦੇ

ਚੋਰਬਜ਼ੀਰੀ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ- ਹਰਾਮਖੋਰੀ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ। ਪੈਸਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮਿੱਤਰ ਜਾਤਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਉੱਚੀ ਜਾਤ ਤੇ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਦੇ ਬੰਦਿਆ ਦਾ ਇਕੋ ਗੋਲ ਹੈ- ਪੈਸਾ। ਇਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੌੜ ਨੇ ਕਈ ਲਹਿਰਾਂ ਠੰਢੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਕੱਚਾ ਮਾਸ' ਵਿਚ ਕਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਏਸੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਦਿਨ ਦੇਖਿਆ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਬੰਦਾ ਕਿਸੇ ਕਚਰੀਰੀ ਦੇ ਸਟਾਂਡ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਚੱਢੇ ਉਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ 'ਚੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੀ। ਲਿਖਣ ਲਈ ਜਦ ਰਚਨਾ ਬਾਹਰ ਆਵੇ ਜਦੋਂ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇ ਲਿਖ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ।

● **ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਬੰਧ?**
ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਸਾਹਿਤ। ਦੋਵੇਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਸਿਆ ਹੈ ਸਮਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ-ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਹੈ-ਪਛਤਾਵਾ ਹੈ, ਪਸਰਤਾਪ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਹਿਤ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੁੰਬਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਅਸਰ ਕਰੇਗਾ। ਅਜੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪੁਰਾਣੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੀਬੀਆਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਗਿ੍ਰਫਤਾਰ ਕੇ ਕੇਸ ਵਿਚ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਦੀ 'ਨਮਕ ਕਾ ਦਰੋਗਾ' ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ। ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਨਮਕ ਕਾ ਦਰੋਗਾ' ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

● **ਕਚਰੀਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ**
ਕਚਰੀਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਮਿ ਕੋਰਟ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਛਾਪਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਡਮੀ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੇਖਕ ਮਿਹਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਵਲ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਚਰੀਰੀ ਅਤੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਸਨ ਪਰ ਨਿੱਤਰ ਖ਼ੁਸ਼ਿਆਣੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਰੋਚਕ ਹਨ। ਉਹ ਵਧਾਈ ਦੇ ਕੰਦੇਦਾਰ ਹਨ। ●

ਰਿਸ਼ੀ ਪਰਿਪਾ' ਦੇ ਵਾਕਫ਼ ਲੜੀ ਅਪੀਨ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਮਦਨ ਲਾਲ ਚੀਗਰਾ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜਾਗ, ਇਨਕਲਾਬੀ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼, ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜੀਵ-ਜਿਓਦ ਅਤੇ ਕਲਤ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤਕ। ਮੁੱਢਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮਦਨ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਕੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਭਿੰਨੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਸਨ। ਚੀਗਰਾ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਸਰਗਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। 1850 ਵਿਚ ਚੀਗਰਾ ਰੂਰਾ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਹੀਵਾਲ (ਸਰਗਰਾ) ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆ ਗਏ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਬਣੇ। ਮਦਨ ਲਾਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਚੰਗੇ ਤਰਤੀਬ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂਤਰ ਉੱਤੇ ਰੁਤਬੇ ਤੇ ਦੇਖਣ ਦੇ ਚਾਵਨਾ ਸਨ, ਪਰ ਮਦਨ ਰੂਰਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਇਅਤਿਕ ਜਾਣਦਿਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣੀ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਦੂਸਰੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਣ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ੀਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਰਜ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਲਈ ਉਸ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾ ਬਣਾਇਆ। ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰ ਕਿਹਰੇ ਭਗਮਾਨਾ ਨਾ ਜਾਣ ਪਰ ਨਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਜਿੱਤ ਕੇ ਨਿਕਲਿਆ। ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਪੁਣ ਨੂੰ ਉਸ ਪੁਰਾ ਕਰ ਦਿਆਇਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰਾਂ ਲਈ ਉਹ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਬਣਿਆ, ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਜਗਾਈ ਮਸ਼ਾਲ ਲੈ ਕੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ, ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਖੋਜੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ।

● **ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸੇਖੋਂ**

ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੇਂਡੂ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਚ ਸ਼ਹਿਰ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀਅਤ ਦਾ ਵੀ ਚੁੱਪਾ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ 'ਚ ਜਵੱਤ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਝਲਕਾਰੇ ਥਾਂ ਪੂਰ ਥਾਂ ਉੱਕਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵੈਨ-ਸੁਵੰਨਣ ਵਿਚ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦੋਵਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਉਹ ਗਲਪੀ ਪਿੰਡਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਗਲਪੀ ਯਥਾਰਥ ਦੁਆਰਾ/ਸੁਖਾਤਰ ਮਿਸ਼ਰਣ 'ਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੈ। 'ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਲਾਲ਼ੀ' ਉਸ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਨਵਾਂ ਕਥਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਭੁੱਲ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ 'ਚ ਵਿਭਿੰਨ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸ਼ਿਰਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 'ਚਿਹਰੇ' ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ, ਬਚੁਰਗ ਪਿਉ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਮੁਹੱਬਤੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। 'ਪੀੜੇ ਤੂੰ ਵੀ' ਅਸਫ਼ਲ ਪਿਆਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਪੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਲੋਚਦੀ ਹੈ। ਕਰਮੀ ਜਦ

ਇਹ ਮੌਸਮ ਸਦਾਬਹਾਰ ਫਲਦਾਰ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਲਦਾਰ ਬੂਟੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਤਾਂ ਹੁਣ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ...

ਬਾਗ਼-ਬਗ਼ੀਚਾ

ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਕਾਰਜ

• ਡਾ. ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ
75080-18842

ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਗ਼ਿਸ਼ਾ ਲਗਪਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਗਰਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤਕ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨਦੀਨ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਸਮ ਸਦਾਬਹਾਰ ਫਲਦਾਰ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ। ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਫਲਦਾਰ ਬੂਟੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਤਾਂ ਹੁਣ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਲਗਾਏ ਨਵੇਂ ਫਲਦਾਰ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਾਧੂ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦਾ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੂਟਿਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਫਲਦਾਰ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ

ਨਾਸ਼ਪਾਤੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਬਿਊਟੀ' ਦੇ ਵੱਡੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧ ਕਿੱਲੋ ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਪਾ ਦਿਉ। ਅਮਰੂਦ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧ ਕਿੱਲੋ ਯੂਰੀਆ, ਸਵਾ ਕਿੱਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ, ਪੌਟਾ ਕਿੱਲੋ ਮਿਊਰੇਟ ਆਫ ਪੋਟਾਸ਼ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਪਾ ਦਿਉ।

ਫੁੱਲਦਾਰ ਬੂਟੇ

ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਗਲੋਡੀਓਲਸ, ਨਰਗਿਸ, ਫਰੀਜ਼ੀਆ ਦੇ ਗੀਂਦਿਆਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੰਢੀਆਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2 ਗ੍ਰਾਮ ਬਾਵਿਸਟਨ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿਚ ਆੱਧਾ ਘੰਟਾ ਰੱਖ ਕੇ ਸੋਧ ਲਵੋ। ਇਸ ਸਰਦ ਹਰੇ ਦੇ ਮੌਸਮੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਪਨੀਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਨੀਰੀ ਲਵਾਉਣ ਲਈ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਉਪਰੰਤ ਹਲਕਾ ਪਾਣੀ ਲਗਾ ਦਿਉ। ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਉ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਚੰਬੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਗੁਲਾਦਾਉਦੀ ਦੇ ਗੱਦੇ ਉੱਪਰ ਪੱਤਾ ਧੱਸਾ ਰੋਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ 2 ਗ੍ਰਾਮ ਇੰਡੋਵਿਲਐਮ-45 ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਪੱਕੇ ਬੂਟਿਆਂ ਤੇ ਵੇਲਾਂ ਦੀ ਕਾਂਟ-ਛਾਂਟ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਕੜੀਆਂ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਘਾਹ ਦੇ ਲਅਨ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਰਦੇ ਹਰੇ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਭਰਿਆ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਕ ਕਿੱਲੋ ਕਿਸਾਨ ਖਾਦ ਜਾਂ ਅੱਧ ਕਿੱਲੋ ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਪ੍ਰਤੀ 1,000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਪਾਉ।

ਲੁਕਾਨ ਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਨੂੰ 50 ਕਿੱਲੋ ਰੂੜੀ, ਦੋ ਕਿੱਲੋ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ, ਡੇਢ ਕਿੱਲੋ ਮਿਊਰੇਟ ਆਫ ਪੋਟਾਸ਼ ਖਾਦ ਪਾਉ। ਮੌਸਮ 'ਚ ਨਮੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿੰਬੂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਫਲਾਂ 'ਤੇ ਕਈ ਕੀੜਿਆਂ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਮਲਾ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਫਲਾਂ ਦਾ ਕੇਰਾ ਰੋਕਣ ਲਈ 2.5 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਜੀਰਮ 27 ਐਂਸੀਸੀ ਜਾਂ 1 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰੋਪੀਕੋਨਲਜ 25 ਈਸੀ ਜਾਂ 1 ਗ੍ਰਾਮ ਬਾਵਿਸਟਨ+0.01 ਗ੍ਰਾਮ 2,4 ਡੀ (ਸੋਡੀਅਮ ਸਾਲਟ ਹਾਰਟੀਕਲਚਰ ਗਰੇਡ), ਸੁਰੱਗੀ ਕੀੜੇ ਤੇ ਸਿਟਰਸ ਸਿੱਲਾ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ 0.32 ਗ੍ਰਾਮ ਐਕਟਾਰਾ 25 ਡਬਲਿਊਜੀ ਜਾਂ 0.4 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਕਰੋਕੋਡਾਈਲ, ਚਿੱਟੀ ਮੱਧੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ 2 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਫੋਸਫਾਈਟ, ਟਾਹਟੀਆਂ ਸੁੱਕਣ ਅਤੇ ਫਲ ਗਲਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ 3 ਗ੍ਰਾਮ ਕਾਪਰ ਐਕਸੀਕਲੋਰਾਈਡ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਸਪਰੇਅ ਕਰੋ।

ਅੰਗੂਰ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 1 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਸਕੋਰ

ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਪੀਲੇ ਪੱਥਿਆਂ ਦੇ ਰੋਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਬੋਰਡੋ ਮਿਸ਼ਰਣ 2:2:250 ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਪਰੇਅ ਕਰੋ। ਬੇਰਾਂ ਵਿਚ ਲਾਖ ਦੇ ਕੀੜੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ 1 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਰੋਗਰ, ਚਿੱਟੇ ਰੋਗ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ 0.5 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਕੈਰਾਥੇਨ ਜਾਂ 0.5 ਗ੍ਰਾਮ ਬੋਲੇਟੋਨ ਜਾਂ 2.5 ਗ੍ਰਾਮ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਗੰਧਕ, ਪੀਤੀਆਂ ਦੇ ਪੱਥਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ 3 ਗ੍ਰਾਮ ਕਾਪਰ ਐਕਸੀਕਲੋਰਾਈਡ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਪਰੇਅ ਕਰੋ।

ਘਰੇਲੂ ਬਗ਼ੀਚੀ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ

ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਦੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਬਗ਼ੀਚੀ 'ਚ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਪੀਏਯੂ ਲੁਪਿਆਟਾ ਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਕਿੱਟ ਲੈ ਕੇ ਬਿਜਾਈ ਕਰ ਦਿਉ। ਵਪਾਰਕ ਪੱਧਰ ਲਈ ਮੂਲੀ ਦੀ ਪੂਸਾ ਚੇਤਰੀ ਕਿਸਮ, ਗਾਜ਼ਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਰੈੱਡ/ਥਲੇਕ ਬਿਊਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ਲਗਮ

ਖੁੰਬਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ

ਪਹਾਲੀ ਵਾਲੀ ਖੁੰਬ ਦੀ ਗਰਮੀਆਂ 'ਚ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਾਲੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਲਵੋ ਤੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸ਼ੱਡ ਵਿਚ ਰੱਖ ਦਿਉ। ਬਟਨ ਖੁੰਬ ਲਈ ਕੰਪੋਸਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੀਸਰੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਉ ਤੇ ਲੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁੰਬ ਸਪਾਨ (ਬੀਜ) ਵੀ ਭੁੱਕ ਕਰਵਾ ਦਿਉ।

ਸ਼ਹਿਦ ਦੀਆਂ ਮੱਖੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ

ਸ਼ਹਿਦ ਮੱਖੀਆਂ ਦੇ ਬਕਸਿਆਂ ਦਾ ਨਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹਰੇ ਤੇ ਬਕਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੱਕਿਆਂ ਹੋਇਆ ਸ਼ਹਿਦ ਕੱਢ ਲਵੋ। ਵਰੋਆ ਚਿੱਚੜੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਅਗਜ਼ੈਲਿਕ ਐਂਸਿਡ ਦਾ ਘੋਲ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਵਕਫੇ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਪਰੇਅ ਕਰੋ। ਸਟੋਰ ਕੀਤੇ ਵਾਧੂ ਛੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਮੀ ਕੀੜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੱਕੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ। ਰਾਣੀ ਮੱਖੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਵੋ।

ਦੀ ਔਲ-1 ਦੇਸੀ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਉ। ਮੂਲੀ ਅਤੇ ਗਾਜ਼ਰ ਲਈ 25-30 ਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਲਗਮ ਲਈ 13 ਗ੍ਰਾਮ ਬੀਜ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਵਰਤੇ।

ਬੀਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 100 ਕਿੱਲੋ ਰੂੜੀ, 350 ਗ੍ਰਾਮ ਯੂਰੀਆ, 470 ਗ੍ਰਾਮ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ ਖਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਪਾਉ। ਗਾਜ਼ਰ ਲਈ 312 ਗ੍ਰਾਮ ਮਿਊਰੇਟ ਆਫ ਪੋਟਾਸ਼ ਖਾਦ ਪਾਉ। 45 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਚੂੜੀ 'ਤੇ ਵੱਟਾਂ ਬਣਾ ਕੇ 7.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਬੂਟੇ 'ਤੇ ਬੂਟੇ ਦਾ ਫ਼ਾਸਲਾ ਰੱਖ ਕੇ ਚੰਗੇ ਵੱਤਰ ਵਿਚ ਬੀਜ ਲਗਾਉ। ਫੁੱਲ ਗੋਰੀ, ਬੰਦ ਗੋਰੀ ਲਈ 280 ਗ੍ਰਾਮ ਯੂਰੀਆ, 970 ਗ੍ਰਾਮ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ ਤੇ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਮਿਊਰੇਟ ਆਫ ਪੋਟਾਸ਼ ਖਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਪਾਉ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੱਟਾ 'ਤੇ 4-6 ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਪਨੀਰੀ ਲਗਾ ਦਿਉ। ਆਲੂ ਦੀਆਂ ਅਗੋਤੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬੀਜ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਹਵਾਦਾਰ ਕਮਰੇ 'ਚ ਪਤਲੀ ਤਹਿ ਵਿਚ ਵਿਛਾ ਦਿਉ ਤੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਹਿਲਾਉ।

ਬੀਜ ਨੂੰ ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 2.5 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਮਨਸਰਨ ਦਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ 'ਚ ਘੋਲ ਕੇ 10 ਮਿੰਟ ਲਈ ਡਿਉ ਕੇ ਸੋਧ ਲਵੋ। ਬਿਜਾਈ ਸਮੇਂ 125 ਕੁਇੰਟਲ ਰੂੜੀ ਖਾਦ, 500 ਗ੍ਰਾਮ ਯੂਰੀਆ, 970 ਗ੍ਰਾਮ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ ਤੇ 250 ਗ੍ਰਾਮ ਮਿਊਰੇਟ ਆਫ ਪੋਟਾਸ਼ ਖਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਪਾਉ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੱਟਾ 'ਤੇ ਆਲੂ ਲਗਾ ਦਿਉ। ਮਟਰ ਲਈ ਜਲਦੀ ਪੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਏਪੀ-3, ਅਗੋਤਾ-6, ਅਗੋਤਾ-7 ਜਾਂ ਅਰਕਲ ਦਾ 280 ਗ੍ਰਾਮ ਬੀਜ ਰਾਈਜ਼ੋਬੀਅਮ ਟੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕੇ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 280 ਗ੍ਰਾਮ ਯੂਰੀਆ, 970 ਗ੍ਰਾਮ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ ਖਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਪਾਉ।

ਪਾਲਕ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਗਰੀਨ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕਿਸਮ ਦਾ 25-40 ਗ੍ਰਾਮ ਬੀਜ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਪਾ ਕੇ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ 20 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਫ਼ਾਸਲਾ ਰੱਖ ਕੇ 3-4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਡੂੰਘਾ ਬੀਜ ਦਿਉ। ਲਸਣ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 125 ਕਿੱਲੋ ਰੂੜੀ ਖਾਦ, 250 ਗ੍ਰਾਮ ਯੂਰੀਆ, 970 ਗ੍ਰਾਮ ਸਿੰਗਲ ਸੁਪਰਫਾਸਫੇਟ ਖਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਪਾ ਕੇ ਡੇਢ ਕਿੱਲੋ ਰੂਰੀਆਂ ਕਤਾਰ ਤੋਂ ਕਤਾਰ 15 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੇ ਬੂਟਿਆਂ ਵਿਚ ਫ਼ਾਸਲਾ 7.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਰੱਖ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰਲਾ ਬਿਜਾਈ ਕਰ ਦਿਉ। •

• ਡਾ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ
94630-71919

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਸਲੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਤੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਪਾਹ ਪੱਟੀ 'ਚ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਨਤੀਜੇ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੌਸਮ ਅਨੁਕੂਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਵੀ ਤਕਰੀਬਨ ਕੀੜਿਆਂ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

ਭੁਫ਼ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭੁਫ਼ ਕਿਸਾਨ ਝੋਨੇ ਉੱਪਰ ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭੁਫ਼ ਕਿਸਾਨ, ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰ ਕੇ ਆਂਢੀਆਂ-ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਗ਼ੈਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੁਫ਼ਫਾਵਾਈਬਨ, ਡੈਂਟਾਫ, ਬਿਮਟ, ਡਾਈਕਲੋਰੋਵਾਸ, ਨੁਵਾਨ, ਸਾਈਪਰ ਮੈਥਾਰਿਨ, ਲੈਂਬਡਾਸਾਈਰੈਲੋਬਰਿਨ, ਡੇਲਟਾਮੈਥਰਿਨ ਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ, ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ, ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ (ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਬੈਗ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ),

ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪਰਿਬਰਾਇਡ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਚਿੱਟੀ ਪਿੱਠ ਵਾਲੇ ਤੇ ਭੂਰੇ ਟਿੱਡਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫ਼ਸਲ ਉੱਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪੱਕਣ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਉੱਪਰ ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਧੇਰੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਮੇਂ 'ਚ ਪੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਗੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖੇਤੀ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ...

ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪਰਿਬਰਾਇਡ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾ ਵਰਤੋਂ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੀੜੇ ਜ਼ੁਲਾਈ ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ ਤਕ ਬੂਟਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਭੁੰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਰਸ ਚੁਸਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਫ਼ਸਲ ਪੋੜੀਆਂ 'ਚ ਸੁੱਕਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਭੁਲਸ ਰੋਗ ਸਮਝ ਕੇ ਉਲੀ ਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਦਾਣੇਦਾਰ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। 2013-14 ਦੌਰਾਨ ਝੋਨੇ ਤੇ ਬਾਸਮਤੀ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਕੀੜਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪਰਿਬਰਾਇਡ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਚਿੱਟੀ ਪਿੱਠ ਵਾਲੇ ਤੇ ਭੂਰੇ ਟਿੱਡਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਫ਼ਸਲ ਉੱਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਪੈਰਾਥਾਇਡ ਤੇ ਦੋ ਜਾਂ ਜੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਓਰਾਨ ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਪੂਸਾ-44,

ਝੋਨਾ/ਬਾਸਮਤੀ ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਤੇ ਭੂਰੇ ਟਿੱਡਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ

ਪੁੱਲਫ਼, ਬਾਸਮਤੀ-1121 ਉੱਪਰ ਵਧੇਰੇ ਰਿਹਾ। ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਲਾ ਤੇਲਾ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਪੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਜਾਂ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਝੇ 'ਚ ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਗੰਭੀਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ, ਪੂਸਾ-44 ਕਿਸਮ ਹੇਠ ਨਾਮਾਤਰ ਰਕਬਾ, ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਦੀ ਲੱਖ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਬਣਾ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਤੇ ਫ਼ੂਸਰੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ

ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਰੋਕਥਾਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਫ਼ਾਇਦੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਉਲਟ ਤੇ ਦੋ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫ਼ਸਲ ਉੱਪਰ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਸਰਬਪੱਖੀ ਕੀਟ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਿਜਾਏ ਸਰਬਪੱਖੀ ਕੀਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਧੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵੀ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਖ਼ਰਚ ਵੀ ਘਟਦਗੇ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਜਦ ਕਿਸੇ ਫ਼ਸਲ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖੇਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਕੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖੀ ਰੋਕਥਾਮ ਹੋ ਸਕੇ। ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦੀ ਸਹੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤੇ ਤਰੀਕਾ ਵੀ ਸਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਫ਼ ਸਵਾਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਦੀਆਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹਨ। ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਦੀ ਸਰਬਪੱਖੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਘੱਟ ਸਮੇਂ 'ਚ ਪੱਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੂਰੀਆ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰੋ। ਵਧੇਰੇ ਯੂਰੀਆ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਬੂਟੇ ਦਾ ਪਤਰਲਾ ਵਧੇਰੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਲੇ ਤੇਲੇ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ

ਰੋਕਥਾਮ

ਪਨੀਰੀ ਪੁੱਟ ਕੇ ਖੇਤ 'ਚ ਲਾਗੂਦਾ ਤੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਟੇਡੇ ਕਰ ਕੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਜੇ ਮੁੱਢਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੌਦਾ 5 ਜਾਂ ਵੱਧ ਟਿੱਡੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਤਾਂ 120 ਗ੍ਰਾਮ ਪਾਈਮੈਟਰੋਰਿਨ (50 ਡਬਲਿਊਜੀ ਜਾਂ 40 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਇਮੀਡਾਕਲੋਪਰਿਥ 17.8 ਐਂਸੀਮੇਲ ਜਾਂ 800 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਕੁਈਨਲੋਫਾਸ 25 ਈਸੀ ਜਾਂ 1 ਲੀਟਰ ਕਲੋਰੋਪਾਈਰੀਫਾਸ 20 ਈਸੀ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਨੂੰ 100 ਲੀਟਰ ਪਾਣੀ 'ਚ ਘੋਲ ਕੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਲੱਖ ਪਵੇ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਚੰਗੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਮੁੱਢਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦਵਾਈ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਟਿੱਡੇ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਧੌੜੀਆਂ ਉੱਪਰ ਤੇ ਧੌੜੀ ਦੇ 3 ਤੋਂ 4 ਮੀਟਰ ਅਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਟਿੱਡਿਆਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਮੁੱਢਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। •

ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ

ਘਰ ਭੂਕ ਆਪਣਾ ਨਾ ਦੇਖੀਏ ਦੀਵਾਲੀ।

ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ, ਵੀਰਾ ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ।

ਕਿੰਨੇ ਜੀਵ ਜੰਜੂਆਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਠਾਹਰ ਏ, ਰੁੱਖਾਂ ਪੱਥਿਆਂ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਨੱਚਦੀ ਬਹਾਰ ਏ, ਬਚੇ ਰਹਿਣ ਘੁੰਗੀਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਣੇ ਟਾਹਲੀ।

ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ, ਵੀਰਾ ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ।

• ਡਾ. ਹਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ
0161-2553364

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਵੈਟਰਨਰੀ ਅਤੇ ਐਨੀਮਲ ਸਾਇੰਸਿਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ 25 ਵਾਂ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਮੇਲਾ 20 ਅਤੇ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕੈਂਪਸ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ...

ਵੈਟਰਨਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਸਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਮੇਲਾ

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਵੈਟਰਨਰੀ ਅਤੇ ਐਨੀਮਲ ਸਾਇੰਸਿਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਾਲ 'ਚ ਦੋ ਵਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ 'ਚ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਮੇਲਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਲਾ ਮਾਰਚ ਤੇ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਮਿਲਵਰ ਜੁਬਲੀ ਮੇਲਾ 20-21 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਤੁਲਿਤ ਪਸ਼ੂ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਅਰਮਾਹੇਧ ਤੇ ਸਸਤੇ ਸ਼ੈੱਡ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਡਾ ਸੁਚੇਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੱਥਾਂ, ਗਾਵਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ, ਸੂਰ, ਖਰਗੋਸ਼, ਬਰਾਇਲਰ, ਬਟੋਰ, ਮੁਰਗੀਆਂ ਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੱਥਾਂ, ਵਲਾਇਤੀ ਗਾਵਾਂ, ਬੀਟਲ ਬੱਕਰੀਆਂ, ਸਤਲੁਜ ਮੁਰਗੀਆਂ, ਆਈਬੀਐਲ-80 ਬਰਾਇਲਰ, ਪੰਜਾਬ ਬਟੋਰ ਆਦਿ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਨਸਲ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਨ੍ਹਾਂ, ਝੋਟਿਆਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਗਰਫਾਨਾਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਸ਼ੂ ਖ਼ੁਰਾਕ 'ਚ ਪਾਤਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਧਾਯੂਆਂ ਲਈ ਪਾਤਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵੀ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਸੁਝਾਬੁਲ ਚਾਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੁੜੀ ਤੇ ਪਹਾਲੀ ਦੀ ਯੂਰੀਏ ਨਾਲ ਸੋਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇ ਚਰੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਧੂ ਹਰੇ ਚਰੇ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਸੁੱਕੇ ਚਰੇ ਤੋਂ ਅਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਸ਼ੂ ਖ਼ੁਰਾਕ ਤੇ ਖ਼ੁਰਾਕੀ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ 'ਚ ਪਰਖਣ ਦੀ

ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਮੇਲੇ 'ਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚਾਹਿਆ ਤੇ ਜ਼ਹਿਰਬਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ

ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖਲੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਪਸ਼ੂਆਂ 'ਚ ਅਫ਼ਰਾ, ਲੱਛ ਮਾਰਨਾ, ਖੁਰ ਵਧਣੇ, ਲੱਟੇ ਦੀ ਸੰਸ਼ਿਧ, ਲਗੂ ਮੂਤਦਾ, ਪਾਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਬਾਰੇ ਮਾਹਿਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਗੇ। ਮਲ੍ਹੂਪਾਂ ਤੇ ਚਿੱਚੜਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਜਯੋਗ ਰੋਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ, ਰਸੋਲੀ, ਸਰਨ, ਟੱਟੀ ਰੀੜੀ, ਬੰਨ੍ਹ ਪੈਦਾ,

ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਹ ਪਹਾਲੀ ਤੇਰੀ ਖੇਤੀ ਸਾਵੀ ਰਹੇਗੀ, ਪਾਣੀ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਖਾਦ ਘੱਟ ਪਵੇਗੀ, ਦੋਵੇਂ ਹੱਥੀ ਲੱਭੂ ਰੋਹੇ, ਦੋਵੇਂ ਹੱਥੀ ਟਾਲੀ।

ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ, ਵੀਰਾ ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ।

ਪੀਏਯੂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਕੱਚੇ ਬਣੇ ਹੱਲ ਬਣੀ, ਸੁਪਰ ਐਂਸਾਈਮਐਂਸ, ਹੈਪੀਸੀਡਰ ਲੈ ਚੱਲ ਬਈ, ਤੇਰੀ ਇਹ ਮੁਸੀਬਤ ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਸੁਖਾਲੀ।

ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ, ਵੀਰਾ ਸਾੜੀਂ ਨਾ ਪਹਾਲੀ।

• ਜਗਵਿੰਦਰ ਜੋਧਾ

ਹਰਨੀਆਂ, ਪਿੰਛਾਬ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ, ਬਣ ਦਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਥੇਦੀ ਦਾਸੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਗੁੰਗਾ ਰੋਗ, ਪਸ਼ੂ ਦਾ ਰੋਹ 'ਚ ਨਾ ਆਉਣਾ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਫਿਰਨਾ, ਪਿੱਛਾ ਮਾਰਨਾ, ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਪੈਣਾ, ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦਾ ਵਲਵੇਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਤੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਾਂਚ ਸਹੂਲਤਾਂ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਚ ਸਥਾਨ : ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉੜੋ-

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਰਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਭਾਰਤ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਣ ਦੇ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਜਾਦੀ ਦਾ ਜਦੋਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਉਤਸਵ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਖਾਦੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਰਹੇਗਾ। ਲੱਖਾਂ ਬੁਨਕਰਾਂ ਲਈ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਂ ਉਦਯੋਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੱਚ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਰੋਹਤਕ ਸਥਿਤ ਮਹਾਗਿਰੀ ਦਿਆਨੰਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਖਾਦੀ ਕਾਰੀਗਰ ਮਹੋਤਸਵ ਵਿੱਚ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨ, ਟੂਲ ਕੌਂਟਰ ਅਤੇ ਪੀਐਮਈਜੀਪੀ ਤਹਿਤ 301 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਾਰਜਨ ਮਨੀ ਵੰਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਵਾਵਲੱਬਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਤਸਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੀਐਮਈਜੀਪੀ ਇਕਾਈਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੂਨੀ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਂ ਉਦਯੋਗ ਭਵਨ ਦਾ ਵਰਚੁਅਲ ਯੂਟਿਓਬੀ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਿਰਮਾਣਤ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਂ ਉਦਯੋਗ ਯਾਜ਼ੋਰ ਦੇ ਗੰਦਾਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਿਰੱਧੀ ਮੰਤਰ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉੜੋ-

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬਰ ਡੋਅਰੀ (ਅਮੂਲ) ਪਲਾਂਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਰਿਆਣਾ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਵੀ ਸ੍ਰਿਜਤ ਕਰੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰ ਤੋਂ ਸਮਰੱਧੀ ਮੰਤਰ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸੀ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਕੌਮੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨੀਤੀ 2025 ਇਸੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਤੀਬੱਲ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅੱਜ ਰੋਹਤਕ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਰ ਡੋਅਰੀ (ਅਮੂਲ) ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮੂਲ ਸਿਰਫ ਦੁੱਧ ਅਤੇ

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜਾਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਖਾਦੀ ਦੇ ਵੱਲ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਂਉਦਯੋਗ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਦੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਂਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਖਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਬੁਨਕਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਗਾਵ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ 11 ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 33 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 1 ਲੱਖ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਸ ਵੱਖਰੇ ਟਰਨ ਓਵਰ ਦਾ ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਪਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲ ਕੇ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੁਣਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਏ। ਅੱਜ ਪੈਕਿਜਿੰਗ ਤੇ ਮਾਰਕਟਿੰਗ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਂਉਦਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਸਵੇਚਾਲਿਤ ਚਾਕ, ਲੋਦਰ ਮਸ਼ੀਨ, ਚਰਖੀ ਸਮੇਤ 12 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਮਾਰਜਨ ਮਨੀ ਦੀ ਵੰਡ ਬੁਣਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜਾਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜੋ ਕਲਪਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਤੇ ਸਵਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਿਨ੍ਹਾ ਅਧੂਰਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ 140 ਕਰੋੜ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਦਾ ਸੋਚੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਲਪਣਾ ਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਰਾ ਹਰ ਭਾਰਤਵਾਸੀ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 395 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਜੀਐਸਟੀ ਘੱਟ ਕਰ ਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਦੀ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਦੀ ਫਾਰ ਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਖਾਦੀ ਫਾਰ ਵੈਸ਼ਨ ਬਨਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੱਤਵਫ ਵਿੱਚ ਆਮਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖਾਦੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ, ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਨਾਉਣ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਦੀ ਸਾਡੀ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਦੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਲੋਕਲ ਟੂ ਗਲੋਬਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਾਤੀ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਤ ਸਰੋਤ ਖਾਦੀ ਗ੍ਰਾਮੋਂਉਦਯੋਗ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖਾਦੀ ਨੇ ਵਿਲੱਖਣ ਵਾਧਾ ਚਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਣ ਕੌਮਾਂਤਰੀ

ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਦੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਉਤਸਵ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਜਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਖਾਦੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਮਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਾਇ ਇਡੀਅਨ-ਬਿਲਡ ਇਡੀਆ ਦੇ ਨਾਰੇ ਨੂੰ ਆਤਮਸਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਦੀ ਅਪਨਾਉਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਮਾਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ, ਹਰਿਆਣਾ ਖਾਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਰ-ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਦਾ ਉਤਸਵ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖਾਦੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਸੀ 9ਵੇਂ ਖਾਦੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਜਾਦੀ ਨਾਲ ਜੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਖਾਦੀ, ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਰੋਤ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਕਿ ਦਸੰ ਸਾਲ 2047 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣੇਗਾ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਟਿਲਿਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ

ਵਿੱਚ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਐਮਐਸਐਮਈ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਕਾਰ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਨੀਤੀ-2025 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਮਹਿਲਾਵਾਂ, ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਆਦੀਵਾਸੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਗਤੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ, ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਮੌਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਇਕਾਈਆਂ ਅੱਜ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਖੜੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਸਵਦੇਸ਼ੀ, ਵੋਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ ਅਤੇ ਮੌਕ ਇਨ ਇਡੀਆ ਦਾ ਐਮਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਹਰ ਘਰ ਸਵਦੇਸ਼ੀ, ਘਰ-ਘਰ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜੋਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਜੀਐਸਟੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਜਾਨ ਪਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਜੀਐਸਟੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਲੈਬ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਰ-ਕਮਲਾਂ ਨਾਲ ਰੋਹਤਕ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮਸ਼ੀਨ ਕਾਰੀਗਰ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਵਾਇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ

ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਮੁਆਵਜੇ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਵੰਡ

ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ,8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉੜੋ-

ਵਿਧਾਇਕ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐੱਮ. ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਮੈਂਡਮ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਹਰੇਕ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਭੈਣੀ, ਭੰਗੜ ਭੈਣੀ, ਗੁਲਾਬਾ ਭੈਣੀ, ਗੱਟੀ ਨੇ . 1, ਰੋਤੇ ਵਾਲੀ ਭੈਣੀ, ਵਾਣੀ ਸੱਦਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਲਗਭਗ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਗਏ ਮਕਾਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਅ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਪੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਸ਼ਬਾਨ ਬੁਰਾਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ਬਾਨਾਂ ਲਈ ਫੀਡ ਲਗਾਤਾਰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਰੋ ਚਿਦ ਦਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਕੈਟਲ ਫੀਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਿਲਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ਕਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰਜਿੰਦਰ, ਐਸ ਡੀ ਓ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ, ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ, ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਰੌਡ ਰਿਥਨ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਯੋਜਿਤ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ,8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉੜੋ-

ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਏਡਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅੱਜ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਰੌਡ ਰਿਥਨ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਆਰਿਖਾ ਮਹਿਲਾ ਕਾਲਜ, ਦੀਨਾਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਯੁਵਕ

ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀ ਦਾਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਨੰਡਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਸੰਗੀਤਾ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਲ ਜੀ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਹੇਠ ਸੰਪੰਨ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਹਾਇਕ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਵੀ ਦਾਰਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਨੰਡਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰੌਡ ਰਿਥਨ ਕਲੱਬਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ, ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਜ਼, ਟੀ.ਬੀ. ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਖੁਨਦਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਨਦਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਖ਼ਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਾਲ 2025-26 ਲਈ ਰੌਡ ਰਿਥਨ ਕਲੱਬਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਵੀ ਦਾਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਕਲੱਬਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਡਾਪਟ ਕੀਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਨੇ ਲਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ,8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉੜੋ-

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ ਗੁਲਨੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਾਨਾ ਨੇ ਅੱਜ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਖਾਲਸਾ, ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਯਾਦਗਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਾਰਗ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ.ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ.ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ.ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ.ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ.ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੰਦਰਸ਼ਯੋਤੀ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ ਵਾਪੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਕਾਸ, ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਮੀਨਾ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਡੀ.ਐੱਮ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇਹਲ ਆਰਟੀਏ, ਅੱਜ ਸਿੰਘ ਡੀ.ਐੱਸ.ਪੀ, ਦਾਨਿਸ਼ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਨਾ ਮੁਖੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਬੈਠਕ 'ਚ ਪ੍ਰੋ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਬਾਰੇ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਥਿਉੜੋ-

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਹਿੱਤ ਚਲਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਮਿੰਮ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਹੋਏ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ 'ਚ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਰਬੋਤਮ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਰਨ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਮਾ ਵਰਗੇ ਯਿਹਨਾਂ ਤੇ ਸਿਰਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾਸ਼੍ਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਮੌਜ਼ਿਲਾਂ ਸਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਵਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਸਤੀਸ਼ ਜ਼ਰਨ ਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਖੇਤਰ 'ਚ ਜੋ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹੀ ਬਣੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਪਾਠਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ

ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ।

ਚੰਗੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਸਦਕਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਟੀਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਅਲਬਮਾਂ ਕਾਲਮ ਲਿਖਣ ਲਈ ਰਸਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬਾ ਅਰਸਾ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪਹਿਚਾਣ ਔਕਰ ਵਜੋਂ ਬਣੀ। ਔਕਰਿਗ ਤੇ ਕਾਲਮਵਰੀਸੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਆਂ-ਸੱਥਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੋ. ਵਰਮਾ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਗਰਦਰਸ਼ਕ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾਮਈ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਚਲਾਈ ਗਈ ਪੁਸਤਕ ਬੈਠਕ ਲੜੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਡਾ. ਸਤੋਖ ਸੁੱਖੀ, ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਮੌਜ ਸੰਚਾਲਨ ਖੱਜ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਸੁਖਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰੁਭਨ ਕੌਰ, ਚੰਦਨਦੀਪ ਕੌਰ ਤੇ ਆਲੋਕ ਚਾਵਲਾ, ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਔਕਰਿਗ ਤੇ ਕਾਲਮਵਰੀਸੀ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਆਂ-ਸੱਥਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੋ. ਵਰਮਾ ਨੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਹਰ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ

ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾਮਈ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਚਲਾਈ ਗਈ ਪੁਸਤਕ ਬੈਠਕ ਲੜੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਸਤੋਖ ਸੁੱਖੀ, ਡਾ. ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਮੌਜ ਸੰਚਾਲਨ ਖੱਜ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੋ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਹੋਏ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ 'ਚ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਕਿਤੀਆਂ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਰਾਬੀਆ ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਾਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਨੌਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਾਣੀ 'ਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 30,237 ਲਿੰਕ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੱਖਾਈ 64,878 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 33,492 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ 31,386 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸਕੂਲਾਂ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ.) ਅਧੀਨ

ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਰੁਪ 19,491.56 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੱਖਾਈ ਵਾਲੀਆਂ 7373 ਲਿੰਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ 'ਚ 4,150.42 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਆਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ 3,424.67 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਖਰਚੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ 725.75 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਖਰਚੇ ਜਾਣਗੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 30,237 ਲਿੰਕ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੱਖਾਈ 64,878 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 33,492 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ 31,386

ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲੈਣ ਤੁਰੰਤ ਅਸਤੀਫਾ : ਖਨੌੜਾ

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਰਿਟਾਇਰ ਜੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਕਰੇ ਜਲਦ ਗਠਨ

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੀ ਆਗੂ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਵੇਤਾ ਜਿੰਦਲ ਵਲੋਂ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਜਿਣਸੀ ਸ਼ੱਯਾ ਦੇ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹੰਤ ਹਰਵਿੰਦਰ ਖਨੌੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਪੱਖੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਅੰਦਰ ਸਬੰਧੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਉਸ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਹੱਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ

ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਜਲੰਧਰ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਆਉਣ ਵਾਲੀ 6, 7 ਅਤੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਤਜਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ। ਖਾਸ ਕਰ ਨੀਵੇਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਸਮੇਤ ਜਿਥੇ-ਜਿਥੇ ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਲਿੱਪ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਲੱਖ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੇਪਿਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਐਸ.ਟੀ.ਪੀਜ਼ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬੇਕਅਪ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਜਾਂ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਆਵੇ। ਇਸ ਲੋੜ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਦੀਪ ਰਿਸ਼ੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਡਾ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮਜ਼ ਨੂੰ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਅੰਦਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹੰਤ ਖਨੌੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੰਤਰੀ ਖਿਲਾਫ ਰੋਹ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੀੜਤ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਔਰਤ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਔਰਤ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਡਟ ਕੇ ਖੜੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਹਿਲਾ ਲੀਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰ ਜੱਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੀੜਤ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂ ਸ਼ਵੇਤਾ ਜਿੰਦਲ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਸਾਫ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਹੇਠਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ

ਦੀ ਸਪੱਟ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਔਰਤ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਤੀਰਾ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਕਰੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਅੱਗੇ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਖਿਲਾਫ ਮੋਰਚਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ 'ਤੇ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਯਕੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਵਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾ ਕੇ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਫ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਦੀਆਂ ਗੁਲਾਮ ਨਹੀਂ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਦ ਲੜਾਈ ਲੜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਤਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਹਲਾਂ, ਨੈਸ਼ ਸਿੰਘ ਭਾਨੌਰੀ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਡਕਾਲਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਢੀਡਸਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

546 ਥਾਂਵਾ ਤੇ ਮਿਲੇ ਲਾਰਵੇ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ.ਜਗਪਾਲਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡੇਂਗੂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਹਰੇਕ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਡਰਾਈ-ਡੇਅ ਤਹਿਤ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਲੀ / ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿਚ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੜ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਰਸਿੰਗ ਵਿਦਿਆਰਥਨਾਂ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਵਰਗੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਹੱਟ ਸਪੱਟ ਏਰੀਆਜ਼ ਸ਼ੇਰੋ-ਪੰਜਾਬ ਮਾਰਕੇਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰੈਸ ਰੋਡ, ਗੁਰਬਕਸ਼ ਕੋਲੋਨੀ, ਭਾਰਤ ਕੋਲੋਨੀ ਨਾਭਾ ਰੋਡ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਨਗਰ, ਕਾਕਾ ਕੋਲੋਨੀ, ਸਾਈ ਮਾਰਕੇਟ ਤੋਂ ਰਾਘੋ ਮਾਜਰਾ, ਘੁੱਲ ਨਗਰ ਏ ਤੇ ਬੀ ਆਦਿ ਜਾ ਕੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਮਿਲੇ ਲਾਰਵੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਉੱਥੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਚਿਕਨਗੁਣੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਪੀਡੇਮਿਓਲੋਜਿਸਟ ਡਾ.ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਐਸ.ਐਮ.ਓ ਭਾਦਸੌਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਟੀਮ ਅਲੋਹਰਾਂ ਖੁਰਦ ਵਿਖੇ ਡੇਂਗੂ ਲਾਰਵੇ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਦੀ ਹੋਏ।

ਸਿੰਘ 2/ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਂਬਰ (RE), ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਵਰਕਸ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾਰੀ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਂਬਰ (ਆਰ ਈ), ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਟਿਆਲਾ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਵਰਕਸ (ਪੀ ਐਲ ਡਬਲਯੂ) ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਰਮਜੰਜੀ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਮੋਹਨ, ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਚੀਫ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਆਫਸਰ (ਪੀ.ਸੀ.ਏ.ਓ.) ਅਤੇ ਪੀ ਐਲ ਡਬਲਯੂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੀ ਐਲ ਡਬਲਯੂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਗਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਤਰਾ (NETRA) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਏ. ਆਈ. ਅਧਾਰਿਤ ਓ.ਏ.ਬੀ. ਮੋਨੋਟੋਨੈਸ ਪ੍ਰਜੈਕਟ ਅਤੇ ਨਵੀਕਰਣਯੋਗ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸਬੰਧੀ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ

ਸਿੰਘ 2/ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡੇਂਗੂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਰੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ 350ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਹਰਜੋਤ ਬੈਂਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਦੌਰਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ, ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ, ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ, ਡਰੱਡ ਸ਼ੋਅ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਇਕੱਠਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲਾਸ਼ਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਾਬਾਹਨਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਉਂਜ ਇੱਥੇ ਸੇਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੈਨਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿੰਘਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਸੇਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਦੀਪਕ ਬਾਲੀ ਨਾਲ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕੀਤਾ। ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 'ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ' 9ਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਪ੍ਰਤੀ ਡੂੰਘੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤਹਿਤ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਸਬੰਧੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇਸ਼

ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 18 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ (ਜੇਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮਾਲਵਾ (ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ), ਅਤੇ ਮਾਝਾ ਤੇ ਦੁਆਬਾ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ। ਚਾਰੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 22 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀਸ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸੇ ਸ਼ਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਬਾਰ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ 23 ਤੋਂ 25 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰਹੇਰਵੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 19 ਤੋਂ 30 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸੰਗਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਟੈਂਟ ਸਿਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10,000 ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਤਿਜਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਰਬ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਡਰੱਡ ਸ਼ੋਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ

ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 18 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ (ਜੇਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮਾਲਵਾ (ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ), ਅਤੇ ਮਾਝਾ ਤੇ ਦੁਆਬਾ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ। ਚਾਰੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 22 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਰਸਮੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀਸ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸੇ ਸ਼ਾਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਬਾਰ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ 23 ਤੋਂ 25 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰਹੇਰਵੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 19 ਤੋਂ 30 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸੰਗਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਟੈਂਟ ਸਿਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10,000 ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਤਿਜਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਰਬ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਡਰੱਡ ਸ਼ੋਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ

ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਲੱਗਾ ਤੇ ਨਿਵੇਕਲਾ ਡਰੱਡ ਸ਼ੋਅ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ੈਲਨ 24 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਰੋਹ 'ਹੁਕਮਨਾਮਾ', ਰਸ-ਕਿੰਨ ਕੀਰਤਨ, ਅਤੇ 'ਸ਼ਬੱਦ ਤੇ ਭਲੇ' ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸੰਪੰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਚੌਧਰੀ ਖੁਨਦਾਨ ਕੈਂਪਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 3.50 ਲੱਖ ਪੈਂਡੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮੋਗਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲੈਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1 ਤੋਂ 18 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ 9ਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਰੀਦਾਂ- ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ, ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਂਡ ਪ੍ਰਾਪਤ 130 ਪਵਿਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10,000 ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਤਿਜਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਰਬ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਡਰੱਡ ਸ਼ੋਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪੈਗਾਬਲਿਨ 75 ਐਮ.ਜੀ. ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਪਾਬੰਦੀ

ਮਾਨਸਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ IAS ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੋਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 163 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਪੈਗਾਬਲਿਨ (Pregabalin) 75 ਐਮ.ਜੀ. ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮਿਸਟ ਵੱਲੋਂ ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਸਮੇਂ

ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ ਕਰਿਸ਼ਨਾ ਸਲਿੱਪ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਗਾਬਲਿਨ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ 300 ਐਮ.ਜੀ. ਕੈਪਸੂਲ ਦੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਸਿਗਨੇਚਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਬੈਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਲਾਇਨਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਜਯੰਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜਯੰਤੀ ਮਨਾਈ

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ, ਲਾਈਨਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਦੇ ਛੇ ਪਟਿਆਲਾ ਕਲੱਬਾਂ ਨੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜਯੰਤੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਜਯੰਤੀ ਮਨਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ, ਪ੍ਰਿੰਸੇਪਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲਾਈਨਜ਼ ਸੋਹਿੰਦਰ ਕਾਲਸ (ਐਮਜੇਐਫ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੈਤਸੀ ਅਨਿਲ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਜੈਤਸੀ ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਨੇ ਹੋਰ ਲਾਈਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੇ ਬੁੱਤਾਂ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੇਪਲ ਇੰਦਰਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

(ਐਮਜੇਐਫ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਾਈਨਜ਼ ਕਲੱਬ ਪਟਿਆਲਾ ਨਿਊ ਸੇਂਟਰਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਫੋਰਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਕਲਾਸਿਕ, ਪਟਿਆਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੇ ਲਾਈਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੇ ਵੱਡੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ ਲਾਈਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕਿਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਸੁਰਭੋਟ ਸਰਕ

ਰਾਜ ਨੇ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਈ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੋਚ ਚੁਕਾਈ। ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਵਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਈਨਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੇਰੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਤਹੜੇ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਗਲਾ, ਐਸ.ਕੇ.ਕੇ.ਫ਼ਤਹਾਬਾਦ ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ, ਸੁਭਾਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਪਵਨ ਗਰਗ, ਡੇ.ਕੇ.ਬਾਸਲ, ਆਰ.ਐਸ. ਪੰਨੂ, ਸੁਨੀਲ ਮਿੱਤਲ, ਵਿਦਿਲਰ ਵਰਮਾ, ਸੁਰੇਸ਼ ਗਰਗ, ਸਵਦਨ ਸਿੰਘ, ਗਗਨ ਗੋਇਲ, ਧਰਮਪਾਲ ਗਰਗ, ਪਿਊਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਹੋਲਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਮਾਨਵ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲਾਇਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਲੱਭਿਅਤ ਕੀਤੀ।

ਪਟਿਆਲਾ, 8 ਅਕਤੂਬਰ -ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪਟਿਆਲਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਜਲ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਡਰਾਈ ਲੀਫ ਕੰਪੋਸਟਰ (DLC) ਲਾਂਚ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਟਿਕਾਊ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੀਵਿਕ ਰਹਿਣ-ਪੁਰੰਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸਕੇਲੇਬਲ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜਨ ਸਮਾਜਿਕ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਬਾਇਓਡੀਗਰੈਡੇਬਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਰਹਿਣ-ਪੁਰੰਦ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ

ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾਥਕਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਨੀਤ ਗਰਗ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਕਮ-ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ: ਸਿਰਸਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਦੋ-ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ: ਜੀਵਨ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਉੱਘੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਦਘਾਟਨੀ ਸ਼ੋਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਜ ਉਸੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਦਇਆ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੰਗਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ 'ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਡੀ ਸੈਂਟਰ' ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਵੇਂਬਰ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ

ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ

ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰੇਗੀ - ਉਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ

ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਤਾ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨਗੇ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 3.85 ਲੱਖ ਦੀ ਮਾਰੀ ਠੱਗੀ, ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਖ਼ਾਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ
ਲੁਧਿਆਣਾ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਥਾਣਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 7 ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਖਿਲਾਫ਼ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੁੱਤਰ ਸਵਰਗੀ ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਵਾਸੀ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 8037, ਗਲੀ ਨੰਬਰ 5, ਨਿਊ ਸ਼ਕਤੀ ਨਗਰ ਨੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਜੀ. ਐੱਚ. ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਗੋਪੀਚੰਦ ਪੇਂਟਰਲ ਪੈਂਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸਮਰਾਲਾ ਚੌਕ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੋਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਜ਼ਰਬਾਈਜਾਨ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਲ 3,85,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰੀ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪੁਕਰਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ 6 ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਵਿਰੋਜਪੁਰ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਮਾਮਦੇਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਪਿੰਡ ਸਾਹਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਥਾਣਾ ਮਾਮਦੇਟ ਪੁਲਸ ਨੇ 6 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖ਼ਾਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਚ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸਾਹਨ ਕੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਨਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੰਜਣ ਸਿੰਘ, ਸੁਨੀਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੋਨਾ ਸਿੰਘ, ਸੁਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਅਨ ਸਾਹਨ ਕੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਹਾਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ੀਅਨ ਖ਼ਾਲਾਫ਼ਮਾਲਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਖ਼ਤ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ
ਲੁਧਿਆਣਾ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰੇਟ ਪੁਲਸ ਨੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਭਰ 'ਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਏ.ਡੀ ਸੀ.ਪੀ. ਜ਼ੋਨ 3 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਪੁਲਸ ਥਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ। ਕਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ, ਹਾਰਨ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਲਾਈਟਾਂ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਚਲਾਨ ਕੀਤੇ। ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਾੜ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ: ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 8 ਅਕਤੂਬਰ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਾੜ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਐਸ. ਜੈਸ਼ਰੰਜ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾ ਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਮੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਿਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ। ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖ-ਪਰੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ

ਵੀ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸੇਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਲਗਣ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਾੜ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ

ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦਾੜ੍ਹੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਤਕਰਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਬੇਹੱਦ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਹੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੇ ਮੁਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਸ਼ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਿਉਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਾ

ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨਾ ਕੱਟਣੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ

ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਤੁਰੰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਠਾ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਿੱਚੀ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਜਾਣੋ ਕੀ ਹੈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ

ਕੋਥਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੀਸ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ

ਸੋਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੈਠਕ ਸੱਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ 'ਤੇ ਮੌਖਣ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਕਾਬਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। 25 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ 1 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 18 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 23 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਲਾਈਟ ਐਂਡ ਸਾਊਂਡ ਸ਼ੋਅ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਲੱਜਰ ਲਾਈਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 1 ਤੋਂ 30 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 19 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀ-ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 22 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪੁੱਜੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ 4 ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕੱਢੇ ਜਾਣਗੇ। 23, 24 ਅਤੇ 25 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਣਗੇ। ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਇੱਥੇ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। 23 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੋਤਾਂ-ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਆਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਰਵ ਧਰਮ ਸੰਮੇਲਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 23, 24 ਅਤੇ 25 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ 'ਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਡਰੇਮ ਸ਼ੋਅ ਹੋਣਗੇ।

ਸਪੀਕਰ ਸੰਧਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਏਜੰਸੀਆਂ

ਤਰਨਤਾਰਨ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਪਾਸੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2020 ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਕਾਂਡ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਉੱਪਰ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਥਾਣਾ ਸਦਰ

ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ, ਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਰੋਡੀ, ਮੀਤ ਹੋਅਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ., ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਹਰੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚੋਂ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 276/20 ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹਾਲੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ 68 ਵੀ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ

ਮਾਣਯੋਗ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਏ.ਸੀ.ਜੇ.ਐੱਮ. ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਪਾਸੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਪਾਸੋਂ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਡਿਮਾਂਡ ਡਰਾਫਟ ਬਤੌਰ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ 20 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਣਗੇ।

ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ: ਬਰਿੰਦਰ ਗੋਇਲ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 8 ਅਕਤੂਬਰ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਭਾਗੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਰੋਗਾਣੂਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ (ਐਲ.ਓ.ਪੀ) ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਕਰੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ। ਕੋਥਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਸਦਨ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਵੰਗ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਉਗਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਝੀ ਚਾਲ ਹਨ। ਗੋਇਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ 22 ਅਗਸਤ, 2025 ਦੇ ਉਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਵਿਜੀਲੈਂਸ) ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਬਾਬਤ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਡਰੇਨੇਜ) ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਨਸੂਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪੁਕਰਿਆ ਸੀ। ਐਲ.ਓ.ਪੀ. ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ਼ 35 ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜੋ ਮਾਨਸੂਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੌਕੇ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 924 ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ

ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਆਗੂ ਨੇ ਗਲਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 8,000 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਅੰਕੜਾ ਕੁੱਲ 16,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ 750 ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਗਲਤ ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਚ

ਗੋਇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਣ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਭਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੈਪਟਾਪ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਉੱਪਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਬਾਦਲੇ ਉਪਰੰਤ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਣਨ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਿਜ਼ਵਤ ਲੈਂਦਿਆਂ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇਕੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਗਿਜ਼ਵਤ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਇਲਟੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਗੋਇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੀਰੋ-ਟੋਲਰੈਂਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਚ ਕੁਤਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਝੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਰੋਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਇਹ ਬਹੁਤ ਰੋਗਾਣੂਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਨੇਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

